



Memòria DMD-CATALUNYA 2016



Índex

- 1) Presentació..... pàg. 3-4
- 2) Què és DMD? Activitats i serveix que ofereix..... pàg. 4-5
- 3) Persones associades..... pàg. 6-8
- 4) Organigrama: Junta Directiva i grups de treball..... pàg. 8-10
- 5) Dades del voluntariat i creixement..... pàg. 10-12
- 6) Assessorament a la ciutadania, EAP i DVA..... pàg. 12-22
- 7) Activitats de difusió: conferències, xerrades, debats, cinefòrums, col·loquis i jornades..... pàg.23-34
- 8) Incidència política i social: parlaments, ajuntaments, govern de la Generalitat, entitats ciutadanes i moviments socials..... pàg. 35-38
- 9) Grups professionals: educació, salut, psicologia i treball social, juristes..... pàg.38-43
- 10) Grups locals: Lleida, Girona-Figueraes i Tarragona..... pàg. 43-46
- 11) Comunicació: presència als mitjans, web, comunicats interns, revista DMD-Federal i reculls de premsa..... pàg. 46-49
- 12) Administració i finances: Balanç econòmic..... pàg. 50-52

Annex

- Memòria presentada a l'Ajuntament de Barcelona pel projecte "Morir dignament, un dret humà".



1) Presentació

L'any 2016, DMD-Catalunya ha continuat el seu procés de creixement, tant pel que fa al nombre de persones associades i del seu voluntariat, com per les múltiples activitats i iniciatives que s'han portat a terme. Tot això, que ens omple de satisfacció, ho podreu veure amb més detall als diferents apartats de la memòria que teniu a les mans: persones associades, voluntariat, assessorament a la ciutadania, activitats de difusió, incidència política i social, grups professionals, grups locals, comunicació i presència als mitjans, etc.

A l'assemblea anual del 16 de març de 2016, es va produir un canvi de Junta Directiva: un nou equip donava el relleu a l'anterior, que portava ja sis anys de compromís amb la lluita per una mort digna i la defensa de la llibertat al final de la vida. El canvi de junta es va portar a terme incorporant un sistema de consulta prèvia a les persones associades i es va confirmar amb la votació a l'assemblea. Tot el procés de canvi es va viure en un ambient de perfecta col·laboració entre les dues juntes, la que deixava la seva tasca i la que l'iniciava de nou, afavorida per diverses circumstàncies: la bona disposició de la presidenta sortint, Maria Benítez, i del seu equip, especialment l'Armand Schumer; la presència a la nova junta de la Clara Garcia Pleyán, que ja havia estat vocal a la Junta directiva anterior; la continuïtat de la col·laboració de membres de la junta anterior, com en Gustavo Subirats Rodríguez, impartint xerrades, o Maria Benítez Sánchez, que ens ha continuat enviant els dossiers de premsa digital; i la continuïtat com a voluntària de l'Anna Maria Martí Ferrer, que, a més a més d'atendre al públic, ha seguit amb la imprescindible feina de portar al dia la gestió de les persones associades. Des d'aquí volem agrair de nou a totes les persones que van col·laborar llavors i continuen col·laborant encara en aquest procés.

La nova junta va començar amb entusiasme la seva feina i ha estat acompanyada en tot moment per un voluntariat que ha aportat moltes idees i moltes hores de feina ben feta en tots els àmbits d'incidència de la nostra associació.

També hem d'assenyalar que sense la tasca impecable de la única persona que tenim contractada, Marta Heras Pérez, tota aquesta feinada no hauria estat possible.

Formem un gran equip, això està molt clar. I també que ho manifestem amb una sinceritat absoluta.



Gràcies a tothom, i que la lectura d'aquest resum d'un any que ha vingut, com ja hem dit, carregat d'activitat, ens esperoni per a continuar amb la nostra feina i aconseguir aviat poder ser *lliures fins al final*. En aquest camí, estem cada dia més a prop d'aconseguir-ho.

Una forta abraçada a totes les persones associades,

JUNTA DIRECTIVA DE DMD-CAT

Barcelona, març de 2016

2) Què és DMD-CAT? Activitats i serveix que ofereix

L' Associació Dret a Morir Dignament és una entitat sense ànim de lucre fundada l'any 1984 que defensa la llibertat de tota persona a decidir el moment i la manera de finalitzar la seva vida, especialment quan pateix un deteriorament irreversible i un sofriment insuportable. Segons els seus estatuts, les seves finalitats són:

Defensar els drets del ciutadà al final de la seva vida (Llei 41/2002 d'Autonomia del Pacient)

- A la informació clínica.
- A decidir lliurement entre les opcions clíniques disponibles (consentiment informat).
- A la intimitat.
- A negar-se al tractament, i al respecte de les decisions adoptades lliure i voluntàriament pel malalt.
- A expressar anticipadament la seva voluntat en el Document de Voluntats Anticipades (DVA).
- A l'alleujament del sofriment, accedint a una medicina pal·liativa de qualitat que sigui respectuosa amb els seus valors i les seves creences.
- A evitar tractes inhumans o degradants, recorrent a la sedació pal·liativa (morir adormit) si aquesta és la seva voluntat.



Defensar el dret a l'eutanàsia i el suïcidi mèdicament assistit per a malalts que lliurament desitgen alliberar-se d'un sofriment que viuen com intolerable.

Activitats de DMD-CAT

- Difusió a la societat de les finalitats de l'Associació promovent una opinió pública favorable.
- Reivindicació de drets ciutadans col·laborant amb institucions, moviments i col·lectius ciutadans per a influir socialment i en la política.
- Atenció a les persones associades en relació amb el final de la seva vida: drets, recursos, Document de Voluntats Anticipades, grups d'ajuda mútua, etc...

Serveis que ofereix DMD-CAT

- Informació actualitzada sobre la mort digna: pàgina web amb accés a una zona exclusiva per a persones associades, enviament periòdic de butlletins electrònics i de la revista de DMD al domicili, invitació a actes públics (conferències, debats, cinefòrum, cursos etc).
- Participació en les activitats de DMD-CAT.
- Atenció personal al final de la vida: Assessorament mèdic i jurídic sobre els seus drets, document de voluntats anticipades (models, requisits, registre, utilitat...), recursos assistencials existents (cures pal·liatives públiques i privades, decisions al final de la vida).
- Registre de DVA per a les persones associades: A demanda d'un representant, el DVA serà enviat al destí que s'indiqui.
-



3) Persones associades

Dades de Catalunya. Dades valorades fins a 31/12/2016

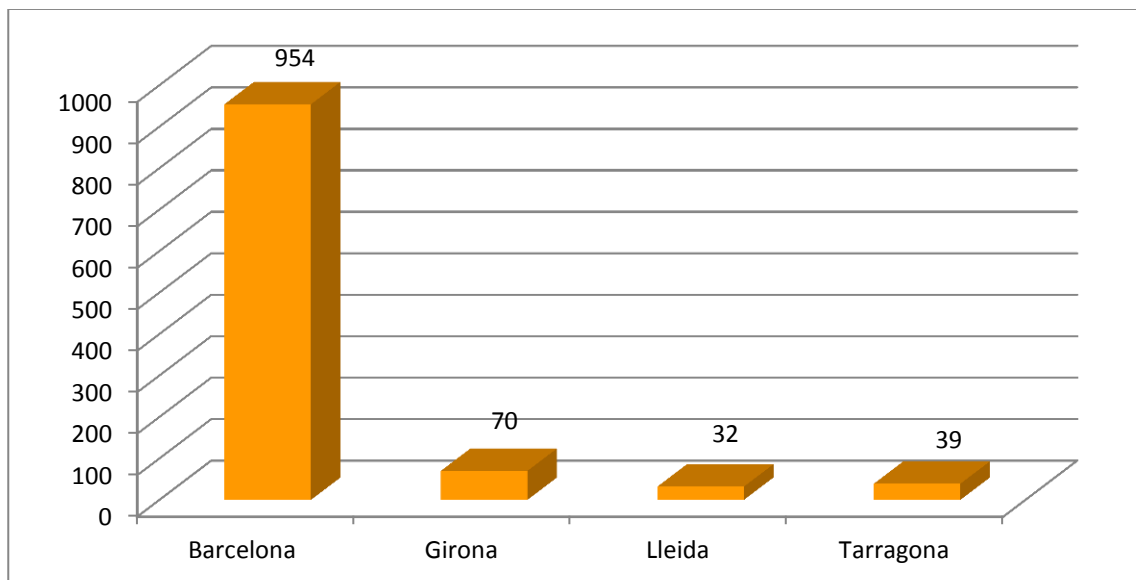
Dades totals de persones associades a DMD-Catalunya.

1108 Total persones associades a DMD-CAT

Desglossament de dades de persones associades a DMD-Cat, amb residència a Catalunya, per província.

1095 Total de socis/es de Catalunya

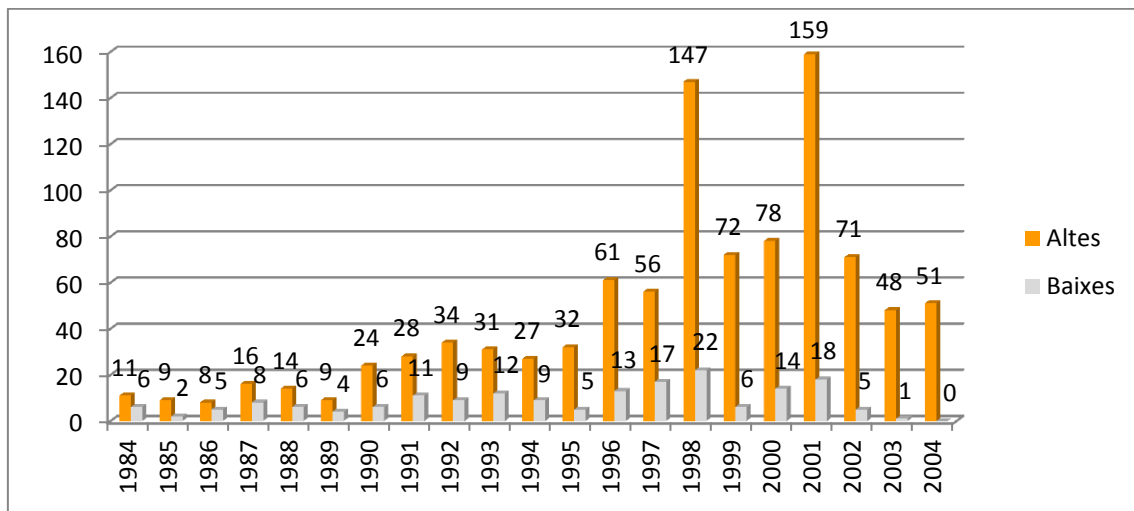
954 Barcelona **70** Girona **32** Lleida **39** Tarragona



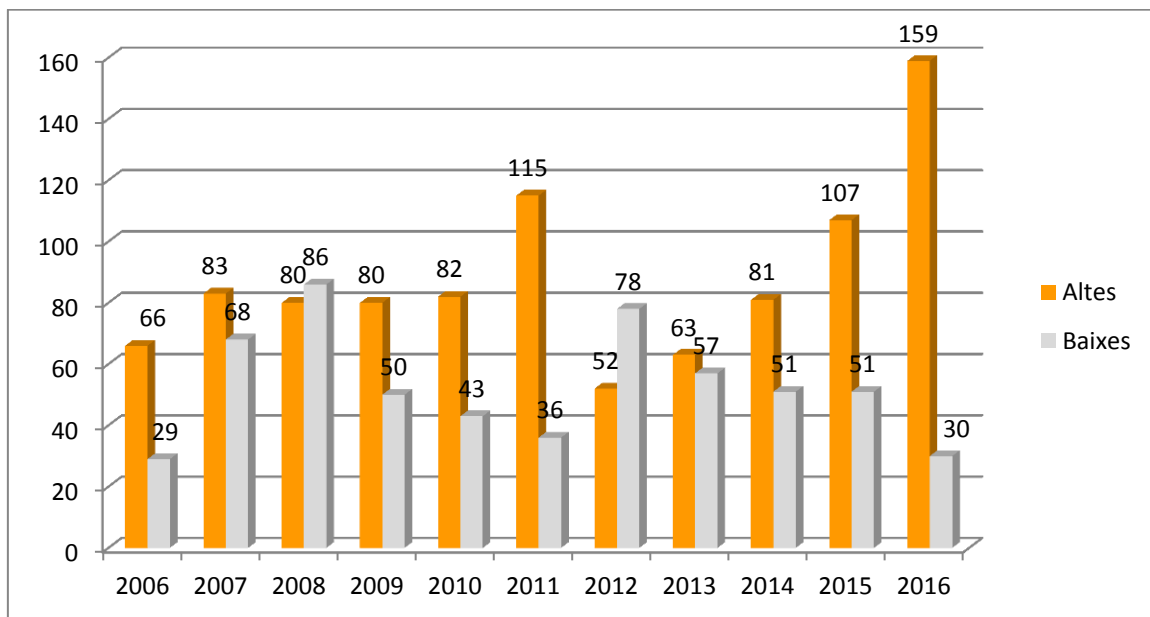


Altes i baixes anuals

La nostra associació ha incrementat en 156 el número de persones associades durant el 2016, la qual cosa significa un creixement del 14,57% respecte al número total de persones associades i del 19,54% respecte al creixement obtingut en relació a l'any 2015. A continuació detallem el total d'altes i baixes que s'han produït en l'entitat durant el període del 1984 al 2016.



Dades històriques d'altes i baixes des de 1984 a 2004



Dades històriques d'altes i baixes des de 2006 a 2016

(*) Les dades del l'any 2005 no les tenim disponibles



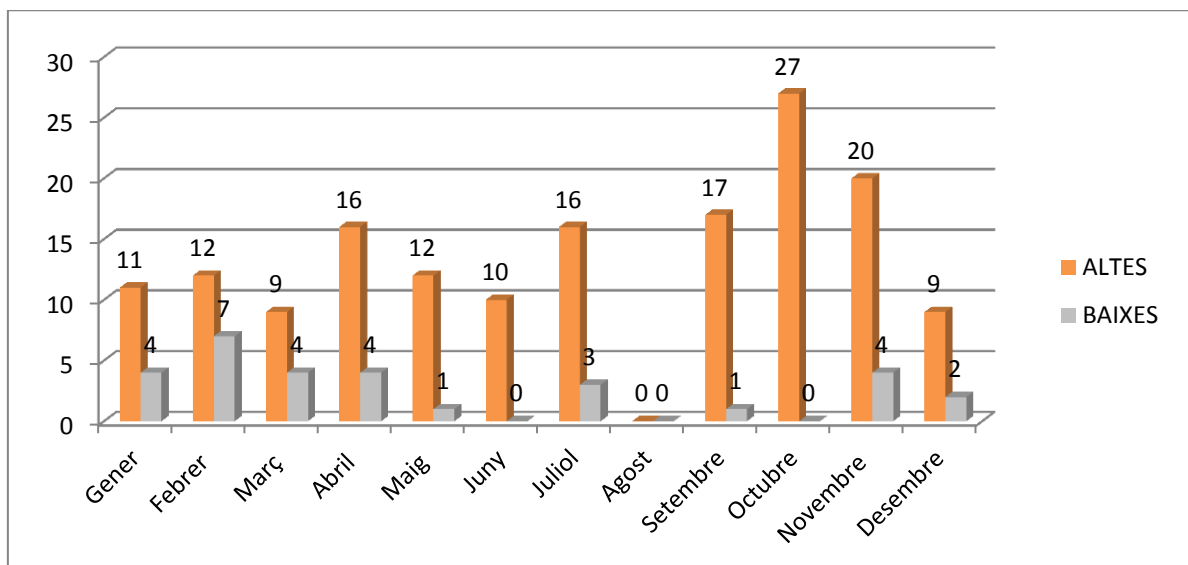
Creixement mensual el 2016

159

Total de persones associades noves de l'any 2016

30

Total de baixes de l'any 2016



4) Organigrama

La Junta Directiva fins al 16 de març del 2016

- La Presidenta, Maria Benítez Sánchez
- El Secretari, Gustavo Subirats Rodríguez
- El Tresorer, Armand Schumer
- Les Vocals:
 - Clara García Pleyan
 - Ana Maria Martí Ferrer



La Junta Directiva a partir de 16 de març del 2016

- La Presidenta, Isabel Alonso Dávila
- El Secretari, Guillem Seva Gómez
- La Tresorera, Clara García Pleyan
- Les Vocals:
 - Maria José Anía La Fuente
 - Concepció Canut Farrer
 - Nani Hidalgo Villarroya
 - Maria Rosa Rotellar Rioja

Grups de treball del voluntariat

- **Incidència en institucions, partits i entitats:** Coordina: Xavier Gol Perlàsia

- **Grups professionals:** Coordina: Nani Hidalgo Villarroya
 - Educació. Coordina: Nani Hidalgo Villarroya
 - Psicologia i treball social: Coordina: Cristina Seoane Hening
 - Juristes: Coordina: Nani Hidalgo Villarroya
 - Salut: Coordina: Teresa Muñoz Doñate

- **Grups locals:** Coordina: Concepció Canut i Farré

- **Comunicació:** Coordina: Maria José Anía Lafuente
 - Mitjans de comunicació: Coordina: Maria José Anía Lafuente
 - Web: Coordina: Maria José Anía Lafuente
 - Arxiu de premsa: Coordina: Sara Estrada Galés
 - Xerrades: Coordinen: Albert Rey Sevilla i Gloria Moretones Suñol

- **Assessorament ciutadania:** Coordina: Maria Rosa Rotellar Rioja
 - Atenció al públic: Coordina: Maria Antonia Carreras Saura
 - EAP: Coordina: Guillem Seva Gómez

- **Organització interna :** Coordina: Clara Garcia Pleyan
 - Administració i finances: Coordina: Isabel Alonso Dávila
 - Organització i logística: Coordina: Ana Maria Martí Ferrer
 - Gestió persones associades: Coordina: Anna Maria Martí Ferrer
 - Voluntariat: Coordina: Clara García Pleyan



- Formació inicial: Coordinen: Isabel Alonso Dávila i Teresa Gol Perlasia
- Formació continua: Coordina: Teresa Muñoz Doñate
- Informació de premsa: Coordina: Maria Benítez Sánchez-
- Biblioteca: Coordina: Núria Sansano Fabra

El voluntariat que forma part de cada grup es pot trobar a l'apartat d'aquesta memòria corresponent al grup .

Oficina Tècnica

Gestió i administració de l'entitat i suport a l'activitat diària: 1 Responsable d'Administració i Gestió: Marta Heras Pérez .

5) Dades del voluntariat, creixement i formació

Formació inicial del voluntariat

Durant l'any 2016, **21 persones** han fet el curs de formació inicial del voluntariat, en tres grups de formació:

PARTICIPANTS ALS CURSOS DE FORMACIÓ-2016-	
GENER-FEBRER	4
ABRIL-MAIG	7
OCTUBRE-NOVEMBRE	8

De les 21 persones que han fet el curs de formació inicial, 13 s'han incorporat a les tasques de voluntariat de la nostra associació:

INCORPORACIONS AL VOLUNTARIAT DE DMD -2016-	
GENER-FEBRER	3
ABRIL-MAIG	4
OCTUBRE-NOVEMBRE	6

Formació continua del voluntariat:

Al gener del 2016 es van posar en marxa unes sessions de formació continua del voluntariat demanant la col·laboració d'especialistes externs, en algunes ocasions, i comptant amb la col·laboració del nostre voluntariat en d'altres. Fruit d'això hem realitzat les següents activitats de formació continua:

Gener



28

ATENCIÓ AL FINAL DE LA VIDA EN PERSONES GRANS.
Òscar Macho Pérez. Assistència: 10 persones

Març



3

LA BIOÈTICA, una disciplina per a reflexionar sobre la mort digna.
Montse Busquets Surribas. Assistència: 8 persones.

Abril



14

ABORDATGE, des de la perspectiva ETICO-LEGAL, per aconseguir una mort digna.
Núria Terribas i Sala. Assistència: 14 persones

Maig



25

22 ANYS DE LLUITA PARLAMENTÀRIA, pel dret a la eutanàsia.
Isabel Alonso Dávila i Xavier Gol Perlasia. Assistència: 10 persones.

Juny



8

ATENCIÓ AL FINAL DE LA VIDA, respostes que podem donar els sanitaris a les demandes dels pacients.
Fernando Marin Olalla. Assistència: 11 voluntaris i 7 convidats.

Octubre



13

Presentació. GRUP DE RECERCA i DOCUMENTACIÓ (recull 2015)



Cèlia Cañellas Julià, Sara Estrada Galés i Rosalia Valentín González. Assistència: 9 persones

Novembre



17 17 Novembre. BASES LEGALS DEL DVA i reclamacions Marià Gómez Jara. Assistència: 12 persones.

6) Assessorament a la ciutadania i EAP

Assessorament a la ciutadania

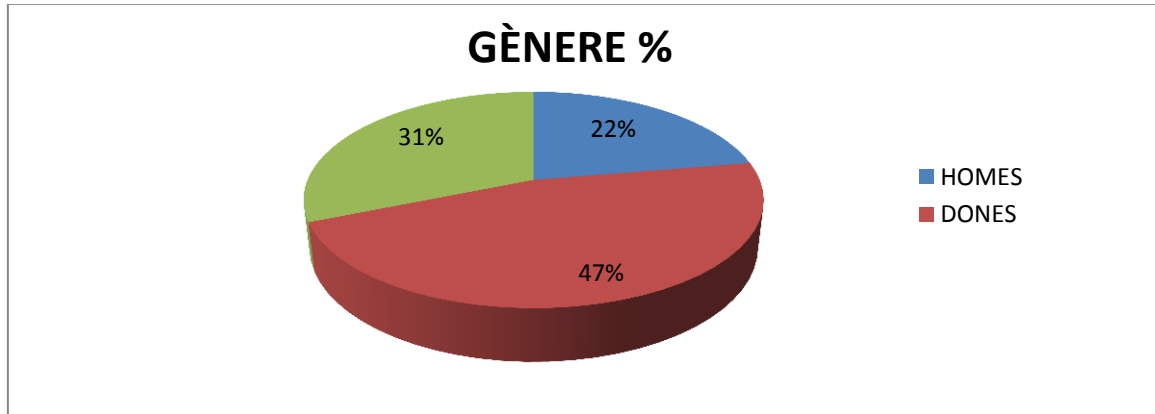
Composició del grup a finals del 2016: Coordinadora: M^a Antonia Carreras Saura. Voluntariat del grup: Isabel Alonso Dávila, Lluís Andreu Matheu, Gloria Cantarell Barella, Consol Farràs Grau, Josie Franci Feliu, Montserrat Jané Ribas, Aurora Jorquera Hernández, M^a Isabel Lasheras Allué, Maria Marrugat Mir, Anna Maria Martí Ferrer, Blanca Mir Vizcarra, Gloria Moretones Suñol, Albert Rey Sevilla, Cristina Seoane Hening, Guillem Seva Gómez, Gemma Vilà Sancliment.

El grup d'assessorament a la ciutadania ofereix els seus serveis de dilluns a divendres en el següent horari: 10.00h a 12.30h i de 17.00h a 20.00h

Persones que han demanat assessorament amb DMD en l'any 2016

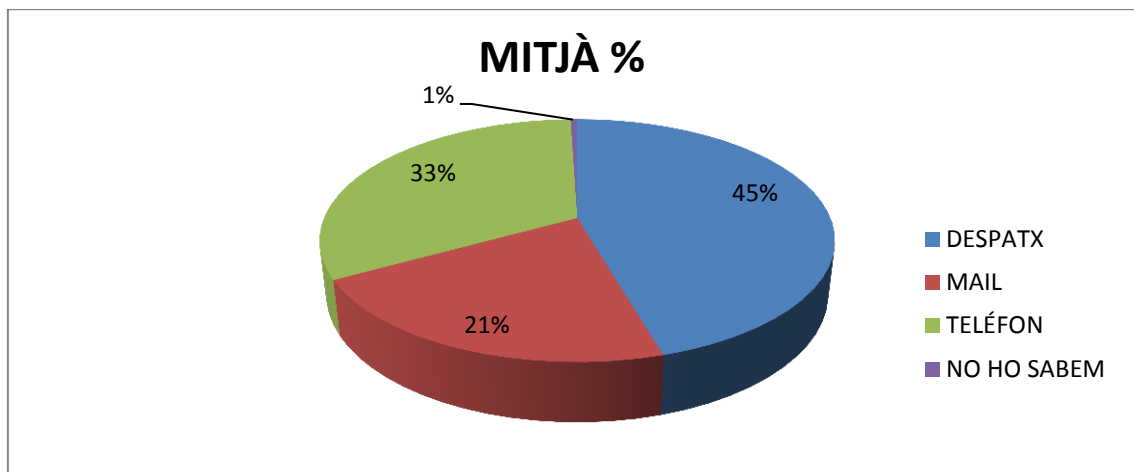
Durant aquest període, han contactat amb DMD **600 persones**. D'aquestes, 134 van ser homes, 279 dones i de 187 no vam prendre nota.

En el gràfic següent es poden veure aquestes dades expressades en forma de tant per cent.



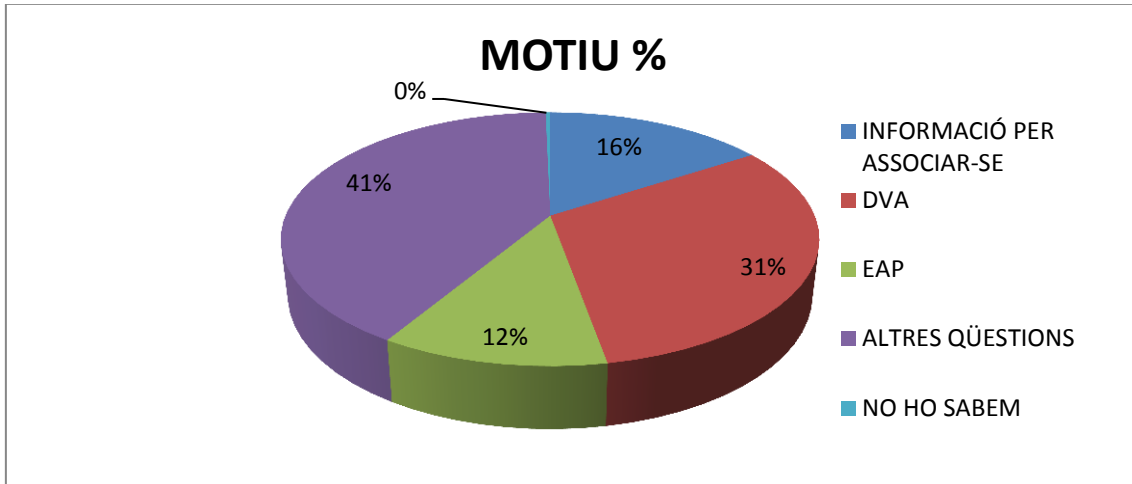
D' aquestes 600 persones, 273 van venir al despatx, 129 es van adreçar a nosaltres per correu electrònic, 195 per telèfon i 3 no vam apuntar com ho van fer.

Aquí podrem apreciar el tant per cent:



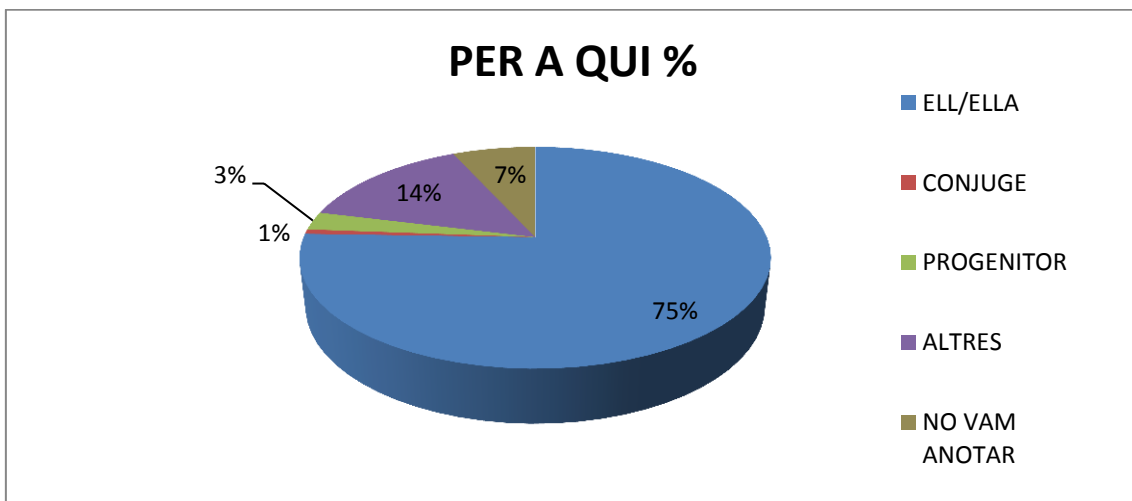
95 persones volien informació per associar-se, 188 estaven interessades en el DVA, 69 es van adreçar a l'EAP, 246 van contactar amb nosaltres per a unes altres qüestions i de 2 no en sabem el motiu.

A continuació s'inclou la gràfica del motiu de les consultes, expressat en tants per cent:



453 de les consultes van ser per a les mateixes persones interessades, 4 per al cònjuge, 16 per als progenitors, 86 per a altres i de 41 no vam anotar per a qui eren.

A continuació es poden apreciar els tants per cent:



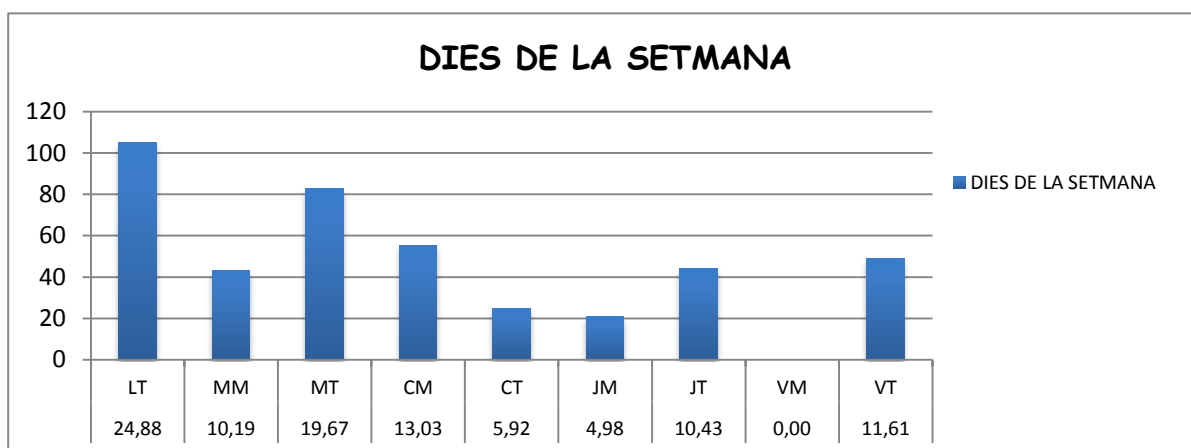


A partir del mes d'octubre vam començar a usar un nou formulari per tal de prendre les dades estadístiques, és per aquest motiu que de la resta de dades, hem fet separatament les estadístiques de gener a setembre i les del tercer trimestre.

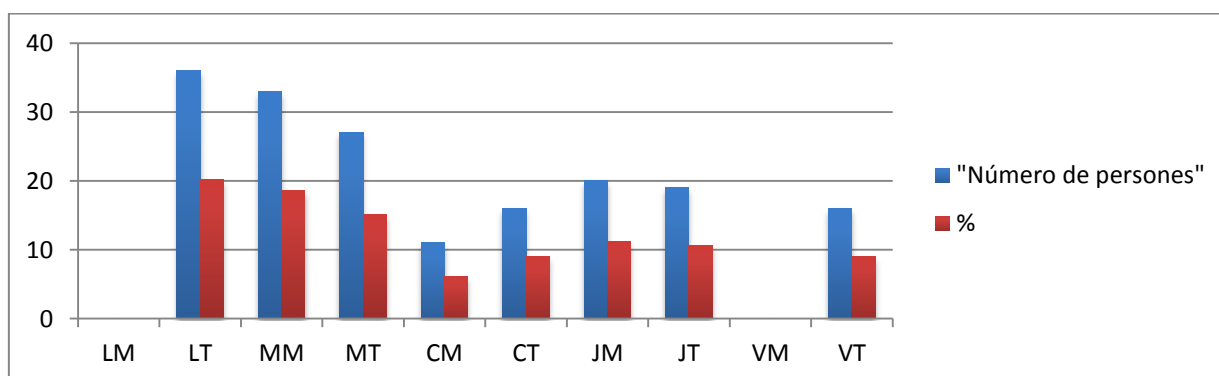
Persones que han contactat amb DMD de gener a setembre 2016. Dies de la setmana.

105 van ser en dilluns a la tarda (LT), 43 dimarts al matí (MM), 83 dimarts a la tarda (MT), 55 dimecres al matí (CM), 25 dimecres a la tarda (CT), 21 dijous al matí (JM), 44 dijous a la tarda (JT) i 49 divendres a la tarda (VT).

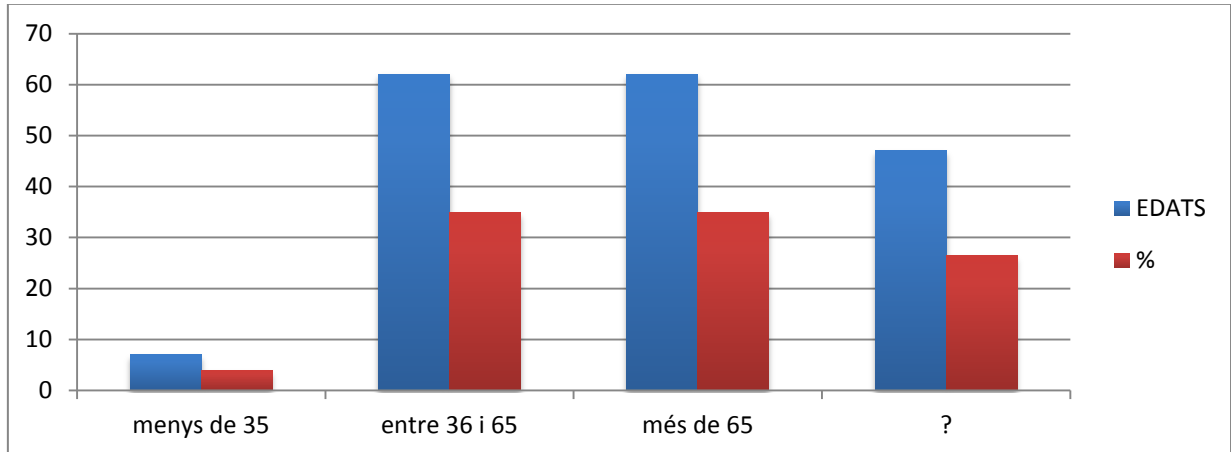
A continuació es pot veure la gràfica amb els tants per cent corresponents.



Persones que han contactat amb DMD d' octubre a desembre 2016. Dies de la setmana.



En el següent gràfic es poden veure les edats de les persones que van contactar amb DMD de setembre a desembre del 2016.



Respecte al lloc de residència, el 72,47 % resideix a Barcelona, en un 11,8 % no els hi vam preguntar on residien, un 3,37% viu a Tarragona, un 1,12% a Lleida i de la resta no hem pres nota.

Les dades d'atenció al públic al punt d'informació de Lleida es poden consultar en l'apartat de grups locals d'aquesta memòria.

EQUIP D'ACOMPANYAMENT PERSONALITZAT (EAP)

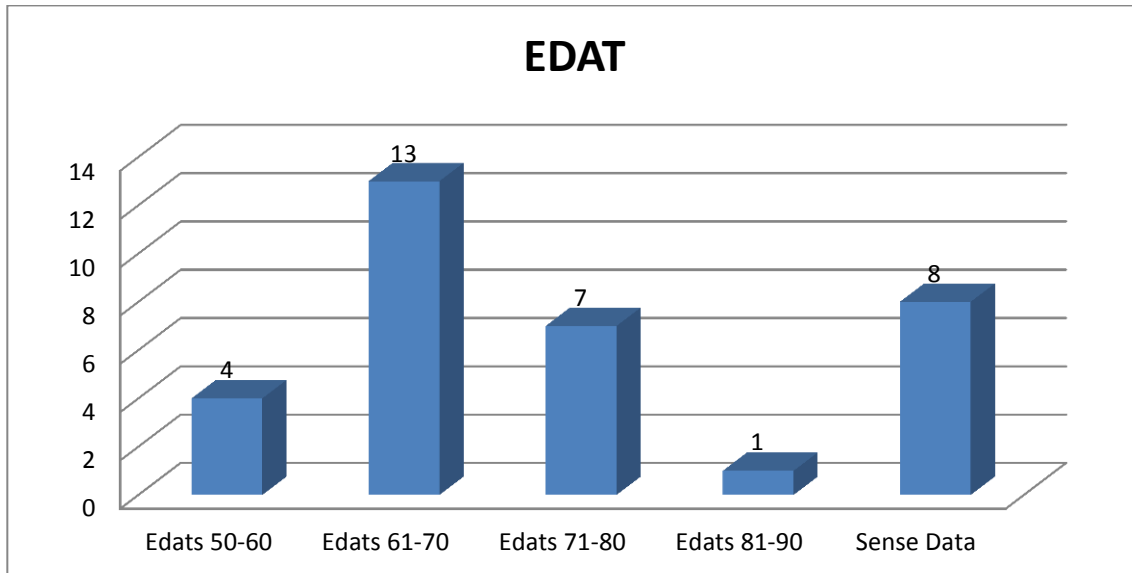
Composició del grup a finals del 2016: Coordinació: Guillem Seva Gómez. Voluntariat del grup: Gloria Cantarell Barella, Josie Franci Feliu, Aurora Jorquera Hernández, Cristina Seoane Hening.

L'Equip d'Acompanyament Personalitzat (EAP), està format per professionals de diversos sectors: dues psicòlogues, una psicopedagoga, una metgessa i dos professionals del món de la infermeria. Hem considerat que la persona que sol·licita l'atenció de l'EAP ha de ser atesa de forma global i no només centrar-nos en la seva malaltia. Per tant, hem considerat fonamental atendre les necessitats psicològiques, emocionals i mèdiques.

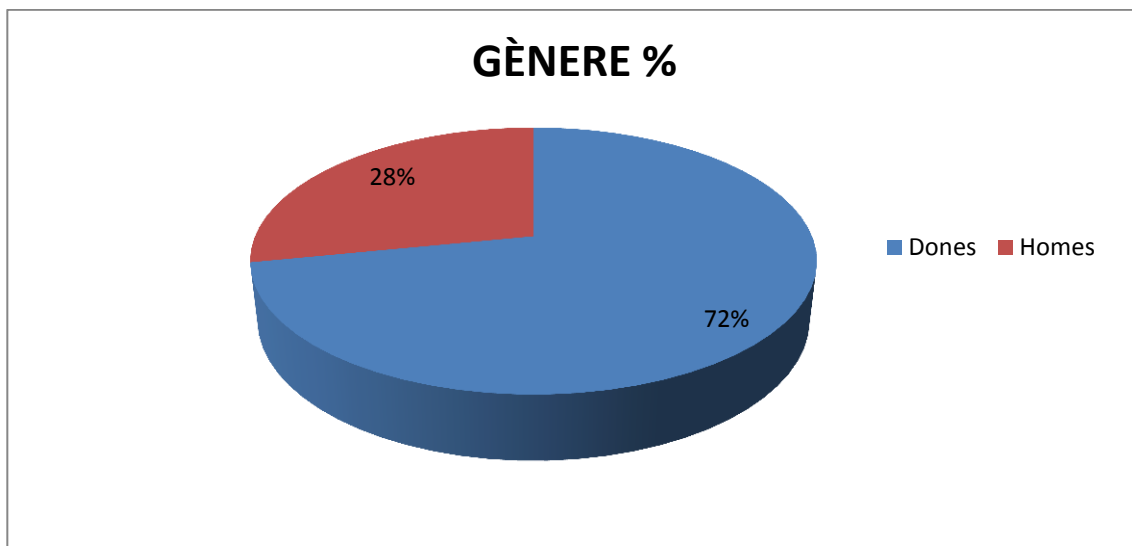
L'equip s'ha reunit un cop al mes per a avaluar els casos. Les decisions sempre han estat preses per consens, escoltant la diversitat d'opinions.

Durant l'any 2016, hi ha hagut un total de 66 demandes d'atenció a l'equip. No totes han acabat sent casos a seguir, perquè han estat demandes puntuals d'informació. Per això, recollim aquí les dades dels 32 casos dels quals s'ha fet un seguiment.

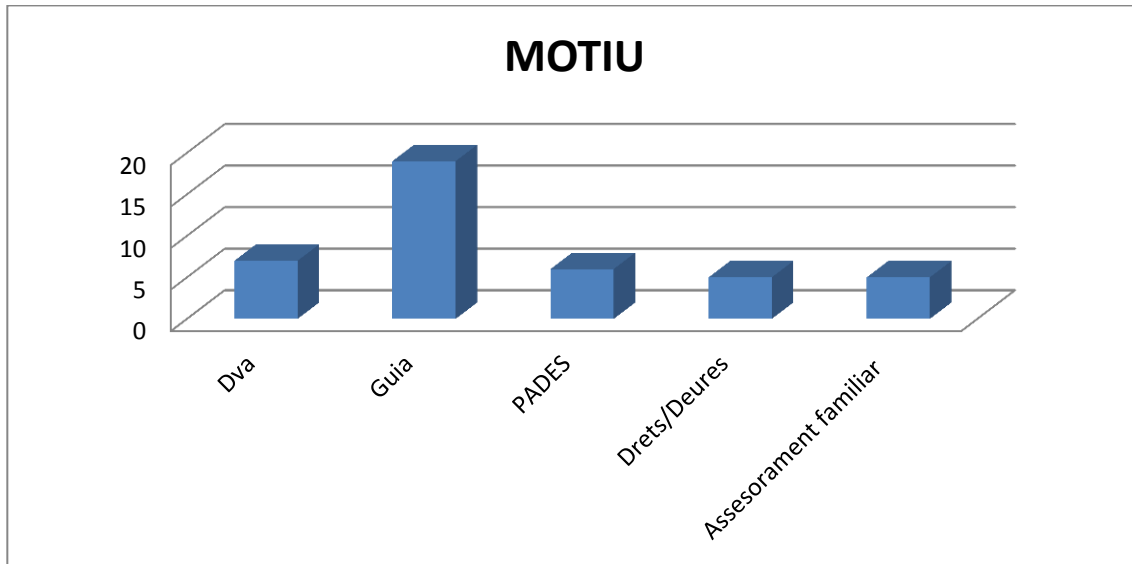
En podeu veure les edats al gràfic següent:



Majoritàriament han sigut dones les que han sol·licitat atenció, com es pot observar al gràfic següent:



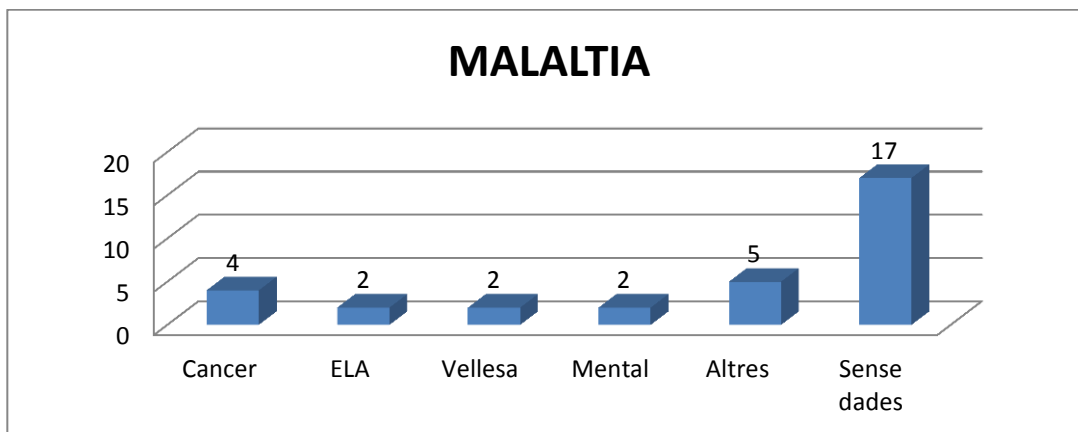
L'equip ha assessorat en redacció del DVA, Drets i Deures del Pacient, sol·licitud d'atenció per part de PADES (equips de pal·liatius a domicili) i entrega de la Guia d'autoalliberament (que s'ha fet sempre seguint el protocol del l'equip, mitjançant una entrevista personal).



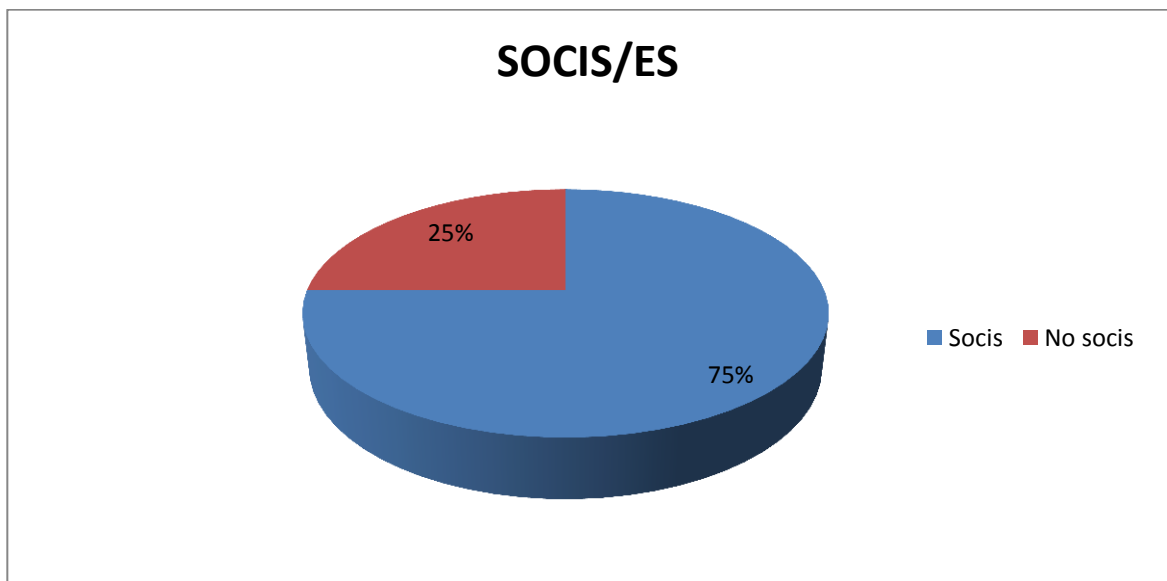
L'equip també ha assessorat els mitjans de comunicació: BTV, Cadena SER, Catalunya Radio, El Periódico de Catalunya i La Vanguardia.

La informació que sol·licita la persona associada no només és pel moment en el qual es presenta la malaltia, sinó que moltes vegades les persones volen tenir la informació per poder decidir més endavant. Això coincideix amb els nostres principis: considerem que la informació és fonamental per poder seguir disposant de la llibertat fins al final del procés vital.

Les malalties per les quals ens han consultat les podeu veure a la gràfica següent:

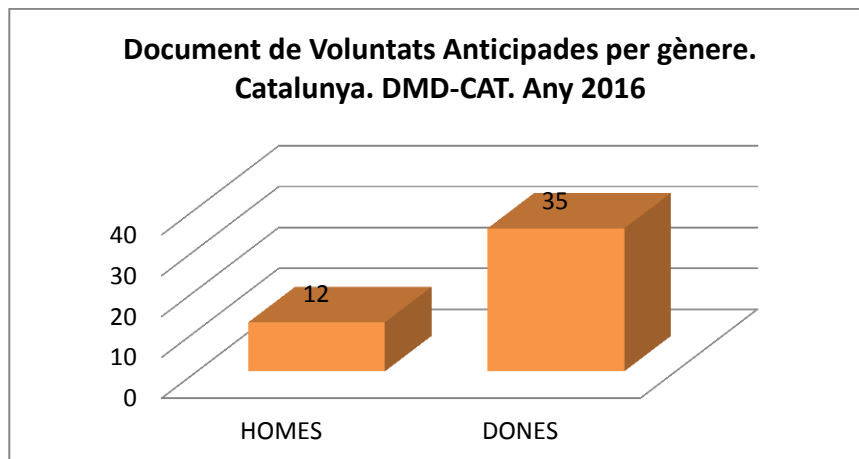


Les consultes a l' EAP són majoritàriament fetes per persones associades ja que en cas de no estar associats només es produeix una primera entrevista.

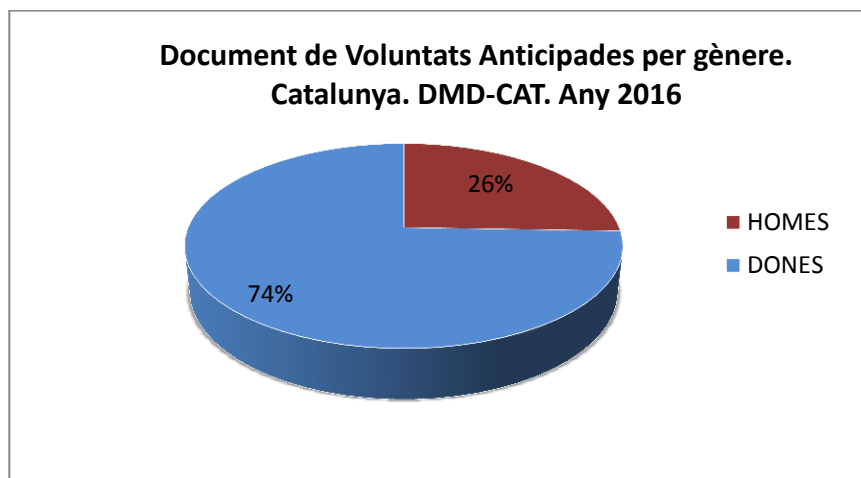


El Documento de Voluntats Anticipades (DVA)

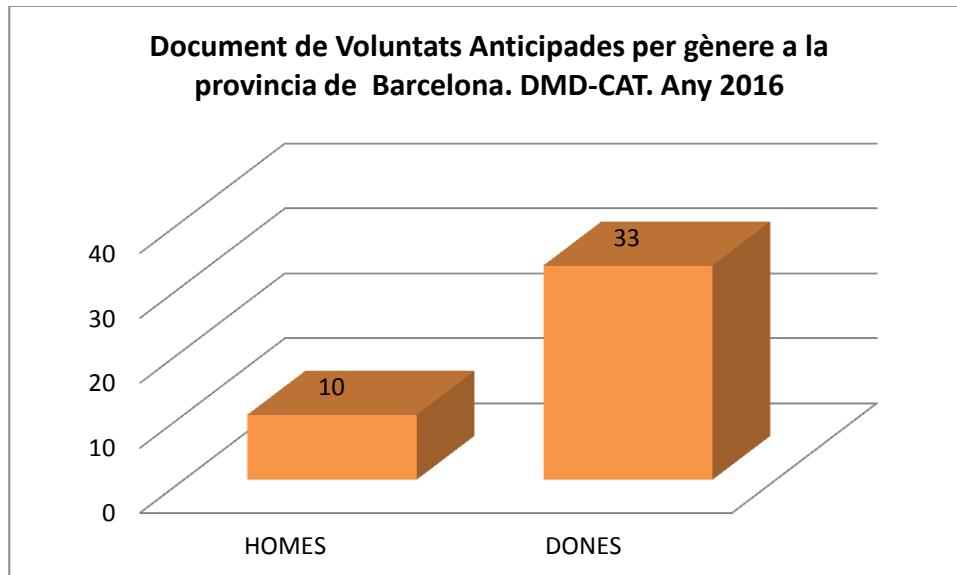
A continuació detallem les dades, en termes absoluts i relatius, del registre del Document de Voluntat de Voluntats Anticipades a l'any 2016 per gènere i edat a Catalunya, especialment a la província de Barcelona, perquè aquestes gràfiques formen part de l'informe final preparat per la Marta Heras Pérez entregat a l'Ajuntament de Barcelona amb la memòria final del projecte subvencionat "El dret a morir dignament, un dret humà". Les dades han sigut aportades Josie Franci Feliu, com a gestora de l'arxiu de DVA de DMD-CAT.



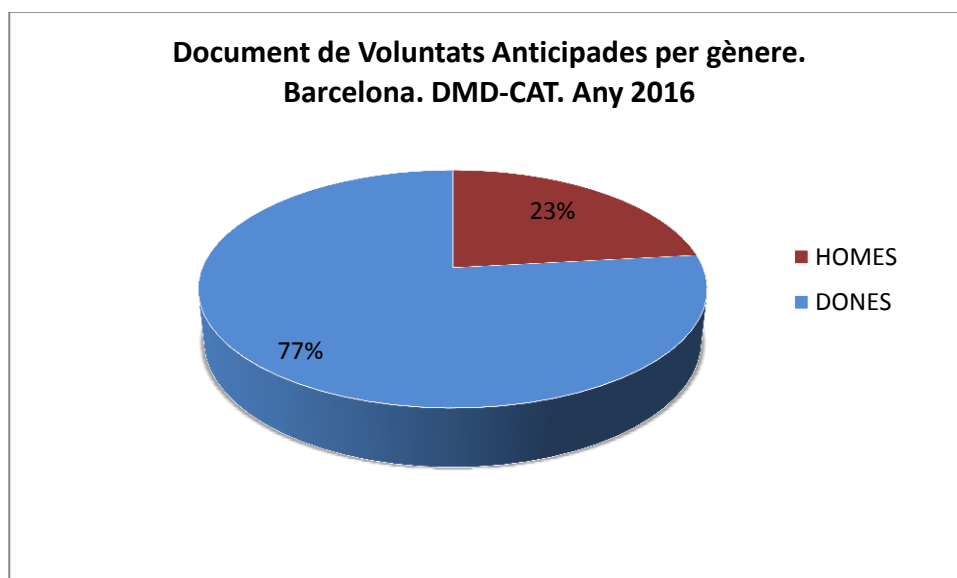
*Dades en termes absoluts. Extracció. Base de dades de DMD-CAT.
Associació Dret a Morir Dignament.*



*Dades en termes relatius. Extracció. Base de dades de DMD-CAT.
Associació Dret a Morir Dignament*



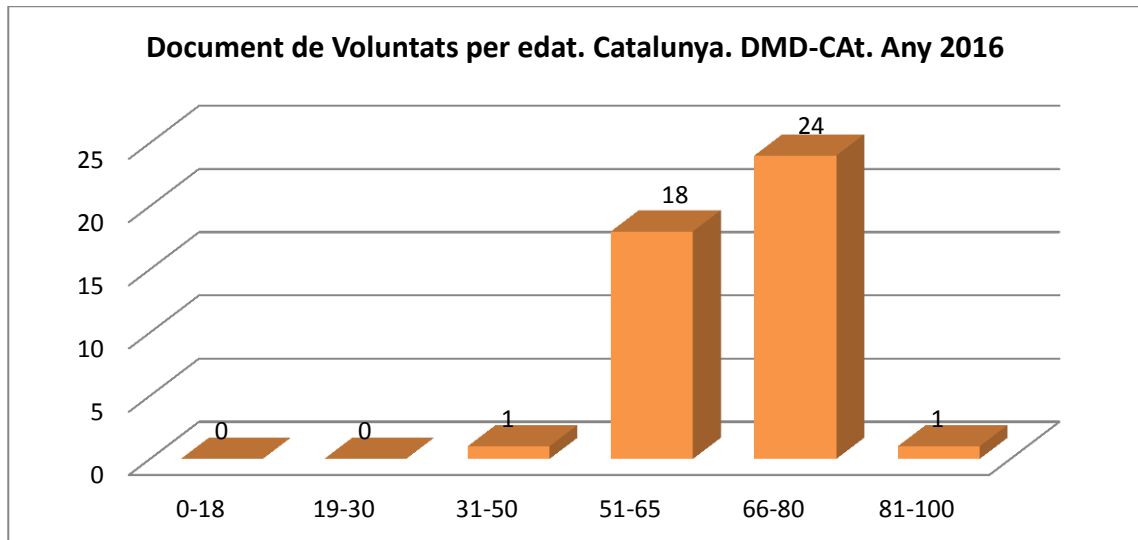
Dades en termes absoluts. Extracció. Base de dades de DMD-CAT. Associació Dret a Morir Dignament.



Dades en termes relatius. Extracció. Base de dades de DMD-CAT. Associació Dret a Morir Dignament

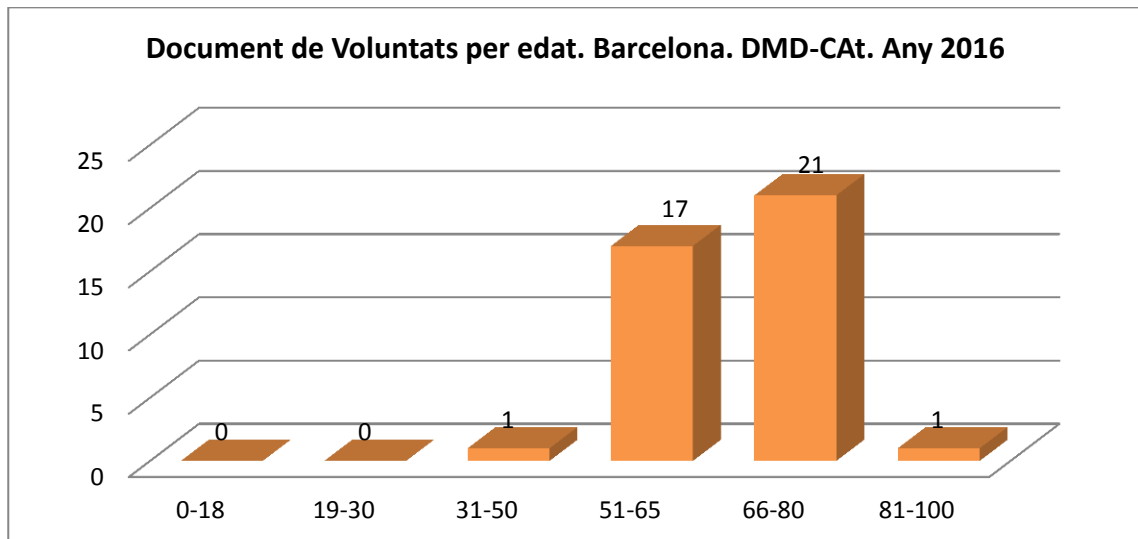


A continuació detallem les dades, en termes absoluts, del Document de Voluntat de Voluntats Anticipades a l'any 2016 per edat a la Comunitat Autònoma de Catalunya i a la província de Barcelona.



Dades en termes absoluts. Extracció. Base de dades de DMD-CAT. Associació Dret a Morir Dignament.

- *Hi ha 3 registres que no es disposa de data, i que per tant no apareixen el gràfic*



Dades en termes absoluts. Extracció. Base de dades de DMD-CAT. Associació Dret a Morir Dignament.

- *Hi ha 3 registres que no es disposa de data, i que per tant no apareixen el gràfic*



7) Activitats de difusió de DMD-CAT. Conferències, xerrades, debats, cinefòrums, col·loquis i jornades

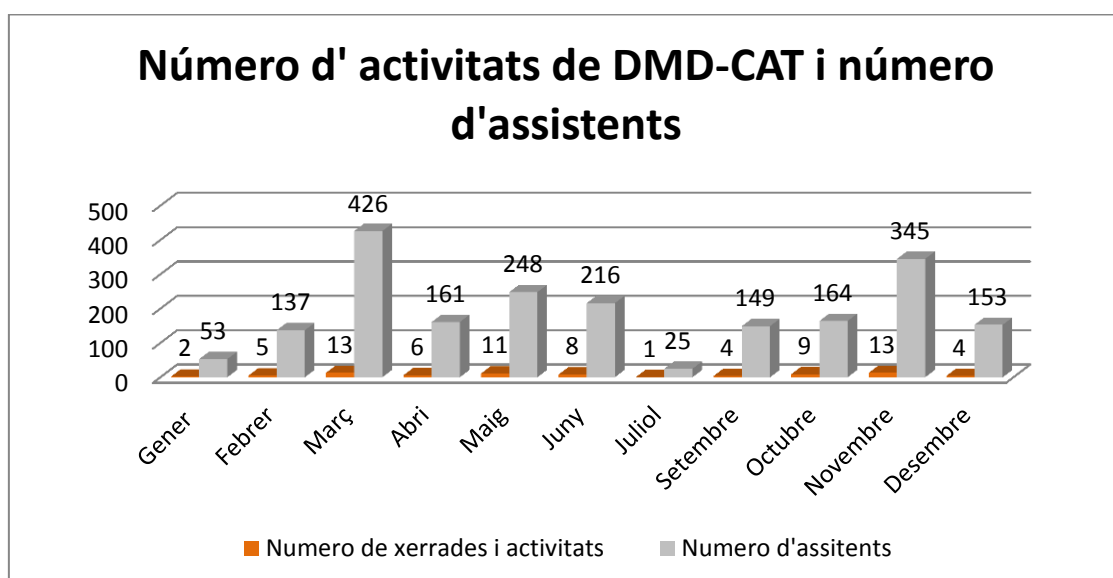
Composició del grup a finals del 2016: Coordinació: Albert Rey Sevilla i Gloria Moretones Suñol. Voluntariat del grup: Maria Marrugat Mir, Maria Luisa Manzanares Sánchez

Durant l'any 2016, el grup de xerrades de DMD ha organitzat un total de 77 conferències, xerrades, cinefòrums, jornades i debats, 32 de les quals han format part del projecte subvencionat per l' Ajuntament de Barcelona "El dret a morir dignament, un dret humà".

Respecte al número de persones assistents han estat 2.158. De les quals, 793 ho han assistit a les xerrades que han format part del projecte subvencionat per l'Ajuntament ja citat. (Podeu veure la memòria d'aquest projecte a l'annex número 1).

Algunes d'aquestes activitats s'han celebrat en centres educatius d'ensenyament secundari i superior. Ho veureu amb més detall a l'apartat del Grup d'Educació.

A continuació detallem el numero d'activitats i assistents de l'any 2016 per mesos de realització:





Gener: 2 activitats (de les quals 1 a Lleida) - 53 assistents.

28

Col·loqui “Morir Dignament. Un dret?”
Col·legi d’Advocats de Lleida
Intervenien: Maria Benítez (Presidenta DMD-CAT) i Fernando Marín (President de DMD-Madrid)

29

Taller “L’eutànasia a debat”
IES Can Vilumara. Barcelona
Intervenien: Isabel Alonso (Grup d’Educació DMD-CAT) i Nani Hidalgo (Coordinadora Grup d’Educació DMD-CAT).

Febrer: 5 activitats (de les quals 1 a Lleida) - 137 assistents

01

Taller “L’eutànasia a debat”
IES Can Vilumara. Barcelona
Intervenien: Isabel Alonso (Grup d’Educació DMD-CAT) i Nani Hidalgo (Coordinadora Grup d’Educació DMD-CAT).

10

Conferència “Document de Voluntats Anticipades”
Biblioteca Antonio Marín. El Prat de Llobregat
Intervé: Nani Hidalgo (Coordinadora Grup d’Educació. DMD-CAT)

22

Conferència “Decideix Tu”
Espai Antonio Miró i Peris. Barcelona
Intervé: Gustavo Subirats (Vicepresident de DMD-CAT)

25

Conferència “Document de Voluntats Anticipades”
Centre Comarcal Lleidetà. Barcelona
Intervé: Gustavo Subirats (Vicepresident de DMD-CAT)

Conferència “Document de Voluntats Anticipades”
Oficina de Turisme. Ajuntament de Sort
Intervé: Concepció Canut (Coordinadora DMD-Lleida)

Març: 13 activitats (de les quals 6 a Lleida i 1 a Tarragona) 426 assistents

02

Cinefòrum. "Johnny cogió su fusil"
Orfeó Lleidetà. Lleida

Intervenen: Voluntaris de DMD-Lleida i Marcel·li Borrell (Pedagog i Director del Cicle de Cinema)

Conferència "L'eutanàsia"

Centre Penitenciari Lledoners. Sant Joan de Vilatorrada

Intervé: Nani Hidalgo (Coordinadora del Grup d'Educació DMD-CAT)

05

Conferència "La mort digna, un dret humà"

IES Broggi. Barcelona

Intervenen: Isabel Alonso (Grup d'Educació de DMD-CAT) i Nani Hidalgo (Coordinadora del Grup d'Educació DMD-CAT)

09

Conferència "DVA. Tens previst com t'agradaria viure la darrera etapa de la teva vida?"

Federació del Comerç de Lleida

Intervenen: Concepció Canut (Coordinadora DMD-Lleida) i Josep Mitjana (Voluntari DMD-CAT. Grup Lleida)

Cinefòrum. "La fiesta de despedida"

Orfeó Lleidetà. Lleida

Intervenen: Voluntariat DMD-Lleida i Marcel·li Borrell (Pedagog i Director del Cicle de Cinema)

10

Conferència "L'Autonomia del Pacient i Drets al finals de la vida"

Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat. Regidoria de Gent Gran

Intervé: Gustavo Subirats (Membre de la Junta de DMD-CAT)

15

Conferència "Document de Voluntats Anticipades"

CUS. Coordinadora d' Usuaris de la Sanitat. Barcelona

Intervé: Isabel Alonso (Grup d'Incidència Política DMD-CAT)

Cinefòrum. "Las alas de la vida"

16

Orfeó Lleidetà. Lleida

Intervenen: Voluntaris DMD-Lleida i Marcel·li Borrell (Pedagog i Director del Cicle de Cinema)

Assemblea 2016. Barcelona

Conferència de Núria Terribias “Regulació dels drets al final de la vida: cap a on anem?”

17

Conferència “La mort digna, un dret humà”

IES Falset. Tarragona

Intervenien: Isabel Alonso (Presidenta de DMD-CAT) i Nani Hidalgo (Membre de la Junta i Coordinadora Grup Professionals DMD-CAT).

18

Conferència “Document de Voluntats Anticipades”

LINYOLA. Lleida

Intervenien: Concepció Canut (Membre de la Junta i Coordinadora Grups Locals DMD-CAT) i Tomàs Enjuanes i Josep Mitjana (Voluntaris DMD-Lleida)

22

Conferència “Document de Voluntats Anticipades”

Casal de la Gent Gran Alba-Rosa. Barcelona

Intervé: Gustavo Subirats (Col·laborador soci de DMD-CAT)

30

Taller “La mort digna, un dret humà”

Formapràctic. Barcelona

Intervé: Isabel Alonso (Presidenta de DMD-CAT)

Conferència “Drets i Deures. Jo decideixo el procés final de vida”

Associació per l’acompanyament al final de la vida. Barcelona

Intervé: Maria Benítez (Col·laboradora sòcia de DMD-CAT)

31

Conferència “la mort digna, un dret humà”

FeSalut. Lleida

Intervé: Maria Benítez (Col·laboradora sòcia de DMD-CAT)



Abril: 6 activitats (de les quals 1 a Lleida): 161 assistents

06

Conferència “Una mirada a la història de DMD”
Jaimes. Llibreria Francesa. Barcelona
Intervenien: Isabel Alonso (Presidenta de DMD-CAT) i Juana Teresa Betancor (Col·laboradora sòcia de DMD-CAT)

11

Conferència “La mort digna, un dret humà”
IES Broggi. Barcelona
Intervenien: Nani Hidalgo (Membre de la Junta i Coordinadora de Grups Professionals DMD-CAT) i Michelle Piperberg (Grup d’Educació DMD-CAT)

18

Conferència “La mort digna, un dret humà”
IES Les Corts. Barcelona
Intervenien: Isabel Alonso (Presidenta de DMD-CAT), Nani Hidalgo (Membre de la Junta i Coordinadora Grup d’Equips Professionals DMD-CAT)

29

Conferència “Document de Voluntats Anticipades”
Institut Guttman
Intervé: Teresa Gol (Voluntària de DMD-CAT)

Conferència “Document de Voluntats Anticipades”
Casal de la Cultura. Àrea Bàsica de Salut de Bellpuig. Lleida
Intervenien: Josep Mitjana i Rafael Baitg (Voluntaris de DMD-CAT. Grup Lleida)

Maig: 11 activitats (de les quals 6 a Lleida i 3 a Tarragona): 248 assistents

04

Conferència “Document de Voluntats Anticipades”
Col·legi d’Infermeres i Infermers. Tarragona
Intervé: Marta Allué (Voluntària de DMD-CAT. Grup de Tarragona)

05

Conferència “Document de Voluntats Anticipades”
Ajuntament d’Alfarràs. Lleida
Intervenien: Concepció Canut (Membre de la Junta i Coordinadora Grups Locals DMD-CAT) i Josep Mitjana (Voluntari de DMD-CAT. Grup Lleida)

Conferència “Document de Voluntats Anticipades”

CAP Artesà de Segre. Lleida
Intervenen: Rafael Baitg i Josep Mitjana (Voluntaris de DMD-CAT. Grup Lleida)

09

Conferència “Document de Voluntats Anticipades”
Associació Catalana d’Afectats de Fibromiàlgia ACAT. Tarragona
Intervé: Marta Allué (Voluntària de DMD-CAT. Grup de Tarragona)

12

Conferència “Document de Voluntats Anticipades”
Associació de Jubilats “Sant Roc” d’Albatàrrec. Lleida
Intervenen: Concepció Canut (Membre de la Junta de DMD-CAT i Coordinadora Grups Locals) i Josep Mitjana (Voluntari de DMD-CAT. Grup Lleida)

20

Conferència “Document de Voluntats Anticipades”
Biblioteca de Bellvitge. Barcelona
Intervé: Maria Correa (Voluntària de DMD-CAT)

25

Conferència “Document de Voluntats Anticipades”
Biblioteca Municipal Marta Mata. Tarragona
Intervé: Marta Allué (Voluntària de DMD-CAT. Grup de Tarragona)

26

Conferència “Document de Voluntats Anticipades al personal d’ABS”
ABS. Granadella. Lleida
Intervenen: Concepció Canut (Membre de la Junta i Coordinadora Grups Locals DMD-CAT) i Josep Mitjana (Voluntari de DMD-CAT. Grup Lleida)

27

Conferència “Què és el DVA?”
ABS. Almenar. Lleida
Intervenen: Concepció Canut (Membre de la Junta i Coordinadora Grups Locals DMD-CAT) i Josep Mitjana (Voluntari de DMD-CAT. Grup Lleida)

31

Taula Rodona: “Ideació Suïcida en la Gent Gran. Solitud, Dolor i Dol”
Servei de Suport de Dol de Ponent. Hospital Arnau de Vilanova. Lleida
Intervé: Concepció Canut (Membre de la Junta i Coordinadora Grups Locals DMD-CAT)

Taller “La mort digna, un dret humà”
IES Oriol Martorell. 1er Batxillerat. Barcelona



Intervé: Nani Hidalgo (Membre de la Junta de DMD-CAT i Coordinadora de Grup Professionals DMD-CAT)

Juny: 8 activitats (de les quals 3 a Lleida i 1 a Tarragona): 216 assistents

02

Conferència "Que és el DVA?"
Ajuntament d' Alguaire. Lleida
Intervenen: Concepció Canut (Membre de la Junta i Coordinadora Grups Locals DMD-CAT) i Josep Mitjana (Voluntari de DMD-CAT. Grup Lleida)

09

Conferència "La mort digna, un dret humà"
IES Oriol Martorell. 4art d'ESO. Barcelona
Intervé: Nani Hidalgo (Membre de la Junta i Coordinadora Grup Professionals DMD-CAT)

10

Conferència "El dret a morir dignament, un dret humà"
Llibreria Alibri. Barcelona
Intervenen: Isabel Alonso (Presidenta DMD-CAT) i Teresa Gol (Voluntària DMD-CAT)

13

Taller "La mort digna, un dret humà"
Formapràctic. Barcelona
Intervé: Isabel Alonso (Presidenta de DMD-CAT)

16

Conferència "El Dret a Morir Dignament"
Casal Sebastià Serrano. Associació Pou d'Or de Dones de Bellvís. Lleida
Intervenen: Concepció Canut (Membre de la Junta i Coordinadora Grups Locals DMD-CAT) i Josep Mitjana (Voluntari de DMD-CAT. Grup Lleida)

Conferència "Drets i Deures. Jo decideixo el procés final de la vida. DVA"
Associació Hospice. Col·legi d'Infermeria. Barcelona
Intervenen: Isabel Alonso (Presidenta DMD-CAT) i Teresa Gol (Voluntària DMD-CAT)

Juliol: 1 activitat (feta a Lleida): 25 assistents

02

Conferència "Document de Voluntats Anticipades"
Ajuntament de Maldà (Urgell). Lleida



Intervé: Rafael Baitg (Voluntari de DMD-CAT Grup Lleida)

Setembre: 4 activitats (de les quals 1 a Lleida i 1 a Girona): 149 assistents

14

Conferència “El dret a morir dignament, un dret humà”
Biblioteca Sagrada Família. Barcelona
Intervé: Isabel Alonso (Presidenta de DMD-CAT)

15

Conferència “Document de Voluntats Anticipades”
FESALUT I Ajuntament de Vallfogona
Intervenien: Concepció Canut (Membre de la Junta i Coordinadora Grups Locals DMD-CAT) i Josep Mitjana (Voluntari de DMD-CAT. Grup Lleida)

22

Conferència “El dret a morir dignament, un dret humà”
Centre Cívic Pere Pruna. Barcelona
Intervé: Nani Hidalgo (Membre de la Junta i Coordinadora de Grups Professionals DMD-CAT)

Conferència “El dret a morir dignament, un dret humà”
Hotel d’Entitats de Girona. Girona
Intervé: Isabel Alonso (Presidenta de DMD-CAT)

Octubre: 9 activitats (de les quals 2 a Lleida): 164 assistents

03

Presentació del Llibre “Una mirada a la Història de DMD”
Espai Betúlia. Barcelona
Intervé: Isabel Alonso (Presidenta de DMD-CAT)

04

Conferència “El dret a morir dignament, un dret humà”
Associació de Veïns Can Verdaguer de Nou Barris. Barcelona
Intervé: Maria Correa (Voluntària de DMD-CAT)

10

Conferència “El dret a morir dignament, un dret humà”



Col·legi de Psicòlegs. Barcelona
Intervenien: Isabel Alonso (Presidenta DMD-CAT), Cristina Seonae (Coordinadora del Grup de Psicologia, Treball Social i Familiar de DMD-CAT) i Aurora Jorquera (Voluntària DMD-CAT. Grup de Psicologia)

11

Conferència “El dret a morir dignament, un dret humà”
Ajuntament de Gavà. Casal de la Gent Gran. Barcelona
Intervé: Nani Hidalgo (Membre de la Junta i Coordinadora de Grups Professionals DMD-CAT)

18

Conferència “El dret a morir dignament, un dret humà”
Biblioteca de Vallcarca. Barcelona
Intervé: Isabel Alonso (Presidenta DMD-CAT)

24

Entrega del Premi Salvador Pàniker”
Facultat d’Educació, UDL
Intervenien: Ramón Camats (filòsof), Concepció Canut (Membre de la Junta i Coordinadora Grups Locals DMD-CAT), P. Quejido (Vicedegana de la Facultat de Psicologia de Lleida) i R. Ribes (Professora de la Facultat de Psicologia de Lleida)

25

Conferència “Morir dignament, un dret social”
Facultat de Educació Psicologia i Treball. Lleida
Intervé: Concepció Canut (Membre de la Junta de DMD-CAT i Coordinadora Grups Locals)

26

Conferència “Document de Voluntats Anticipades”
Associació de Veïns del Besós. Barcelona
Intervé: Gustavo Subirats (Col·laborador soci de DMD-CAT)

Conferència “El dret a morir dignament, un dret humà”
Federació de Pensionistes de CCOO. Barcelona
Intervé: Teresa Gol (Voluntària de DMD-CAT)

Novembre: 13 activitats (de les quals 2 a Lleida, 1 a Girona i 2 a Tarragona): 345 assistents



02

Taula Rodona. Trobada Municipalista “El dret a morir dignament un dret humà”

Col·legi de Periodistes. Barcelona

Intervenen: Representants de DMD de Barcelona, Lleida, Girona, Madrid, Bilbao, Pamplona, València, Saragossa, A Coruña i Salamanca, i representants dels Ajuntaments de Barcelona i Lleida

04

Conferència “El dret a morir dignament, un dret humà”

Biblioteca Falset. Tarragona

Intervé: Marta Allué (Voluntària de DMD-CAT. Grup de Tarragona)

09

Taula Rodona “Les Veus de la República. El dret a morir dignament”

CC Casa Orlandai

Intervenen: Isabel Alonso (Presidenta DMD-CAT) i Ramón Espasa (Ex-Parlamentari)

10

Conferència “Morir dignament, un dret humà”

Ateneu de Lleida. Lleida

Intervenen: Concepció Canut (Membre de la Junta i Coordinadora Grups Locals DMD-CAT) i Josep Mitjana (Voluntari de DMD-CAT. Grup Lleida)

13

Conferència “Cóm voldríem el GSS d’aquí a 10 anys?”

FesSalut. Lleida

Intervenen: Concepció Canut (Coordinadora Grup de Lleida DMD-CAT) i Josep Mitjana (Voluntari de DMD-CAT. Lleida)

14

Conferència “El dret a morir dignament, un dret humà”

Centre Cívic. Barri Vell Mercadal. Organitzat per Creu Roja. Girona

Intervé: Isabel Alonso (Presidenta DMD-CAT)

16

Conferència “El dret a morir dignament, un dret humà”

Amics de la UNESCO. Barcelona

Intervé: Isabel Alonso (Presidenta DMD-CAT)

17

Conferència “Aspectes ètics al final de la vida”

Facultat Farmàcia UB. Campus Pedralbes. Barcelona



Intervé: Isabel Alonso (Presidenta DMD-CAT)

18

Conferència “El preu de la mort”
Ateneu Roig. Marea Estatal de Pensionistes. Barcelona
Intervé: Nani Hidalgo (Membre de la Junta i Coordinadora Grups
Professionals DMD-CAT)

19

Conferència “El dret a morir dignament, un dret humà”
Seu de DMD-Barcelona

Intervé: Teresa Gol (Voluntària de DMD-CAT)

Jornada sobre el Testament Vital i la Mort Digna
Casal Municipal de la Gent Gran. Consell Comarcal del Garraf.
Barcelona

Intervé: Isabel Alonso (Presidenta DMD-CAT)

23

Conferència “El dret a morir dignament, un dret humà”
Biblioteca Clarà. Barcelona
Intervé: Teresa Gol (Voluntària de DMD-CAT)

29

Taula Rodona “El tractament de l’envelliment des del treball social de la
transició als nostres dies”

Universitat Rovira i Virgili. Tarragona

Intervé: Neus Gimeno (Voluntària DMD-CAT. Grup Tarragona)

Conferència “Morir Dignament, un dret humà”

EAP La Bordeta Magreners. Lleida

Intervenien: Josep Mitjana i Rafael Baitg (Voluntaris de DMD-CAT. Grup
Lleida)

Desembre: 4 activitats (de les quals 2 a Girona): 153 assistents

01

Conferència “El dret a morir dignament, un dret humà”
Acció en Blau. Sitges.



Intervé: Nani Hidalgo (Membre de la Junta i Coordinadora de Grups Professionals DMD-CAT)

09

Conferència “El dret a morir dignament, un dret humà”
Institut Narcís Xifrà i Masmitjana. Girona
Intervé: Isabel Alonso (Presidenta DMD-CAT)

16

Conferència “Parlem sobre la mort digna”
Associació Atenea Figueres. Girona
Intervenien: Isabel Alonso (Presidenta DMD-CAT) i Cristina Vallés
(Coordinadora del Grup Local DMD-Figueres)

19

Conferència “El dret a morir dignament, un dret humà”
Biblioteca Zona Nord. Barcelona
Intervé: Albert Rey (Coordinador del Grup de Xerrades de DMD-CAT)

Conferència “Document de Voluntats Anticipades”
Centre Cívic Barri Vell Mercadal. Girona
Intervé: Isabel Alonso (Presidenta DMD-CAT)

8) Incidència política i social: parlaments, ajuntaments, govern, entitats ciutadanes i moviments socials

Composició del grup:

El grup d'Incidència Política de DMD-Cat està coordinat per Xavier Gol Perlasia i, a partir de les noves incorporacions produïdes al llarg de l'any 2016, en formen part Isabel Alonso Dàvila, Lluís Andreu Mateu, Herme Bartoll Gresa, Cèlia Cañellas, Cònsol Farràs Grau, Cristina Vallès Oriane i Peter Warren.

El grup d'Incidència política ha treballat en diferents àmbits:



Àmbit internacional:

Preparació del congrés de *Right to Die Europe*, RtDE-2017, a realitzar, en principi, a Barcelona, fins que l'associació europea decidí, el mes d'octubre, que la seu fos a Torí (Itàlia).

Aprofitant l'avinentsa que Peter Warren, membre del grup, forma part de l'organització escocesa *Friends at the End*, Isabel Alonso Dávila va ser convidada, com a presidenta de DMD Catalunya, a participar en el congrés de FATE a Glasgow (Escòcia), el dia 5 de novembre. El dia 3 i 4 va mantenir diverses reunions amb parlamentaris al Parlament escocès.

Peter Warren ha assistit al Congrés de la *World Federation Right to Die Societies-WFRTD* a Luxemburg, els dies 12 a 14 de maig.

També s'han emprès actuacions per col·laborar en les campanyes de DMD Federal davant el Parlament europeu: divendres, 28 d'octubre, Xavier Gol Perlàs i Isabel Alonso Dávila van mantenir una reunió amb Ernest Urtezar, eurodiputat d'Iniciativa per Catalunya, per sumar forces a la proposta de DMD-Federal.

Àmbit estatal:

Per ajudar a la reflexió de les persones associades davant la convocatòria d'eleccions legislatives dels mes de desembre el grup d'incidència política va analitzar i divulgar els programes electorals dels diferents partits pel que fa a l'eutanàsia i la mort digna. S'ha repetit l'actuació davant les eleccions del mes de juny.

El grup d'Incidència ha participat en el disseny i l'organització de la Jornada Municipalista del 2 de novembre amb participació de representacions de DMD de 10 municipis de l'Estat Espanyol. Aquesta Jornada va constar d'una reunió de caire intern i una taula rodona oberta al públic. Ambdues activitats van tenir lloc al Col·legi de Periodistes de Barcelona (Veure article en la Revista de DMD-Federal, número 73).

Les conclusions d'aquestes jornades han estat recollides en un document comú per tal que totes les organitzacions de DMD-Federal puguin adreçar-lo als respectius ajuntaments.

Àmbit català:

Les activitats s'han orientat principalment vers els contactes amb partits polítics i grups parlamentaris per fer-los conèixer les reivindicacions de la nostra entitat:



El 20 de febrer, es va realitzar una xerrada-taller a l'Escola de Formació del PSC, celebrada a Tarragona.

S'ha mantingut nombroses reunions amb representants dels Grups Parlamentaris (Marta Ribas de CSQP; Assumpta Escarp, Ferran Pedret i Rosa Maria Ibarra del PSC; Jordi Orobitg i Alba Vergés d'ER; Gabriela Serra de la CUP; Germà Gordó, Josep Maria Forné, David Bonvehí i Jordi Cuminal del PDECAT; Antonio Espinosa, Jorge Soler i Martín Barra de C's; Marisa Xandri del PP; etc.). Fruit d'aquests contactes va sorgir la proposta de comparèixer davant les Comissions de Justícia i Salut del Parlament de Catalunya. Per preparar aquestes compareixences s'ha contactat amb especialistes com José Maria Mena, Núria Terribas, Xavier Busquet, Magda Tura o Ramón Espasa.

23 de Juny: Compareixença a la Comissió de Justícia del Parlament d'Isabel Alonso Dávila acompanyada de José Maria Mena (veure article Revista nº 72)

13 d'octubre: Compareixença a la Comissió de Salut del Parlament d'Isabel Alonso Dávila acompanyada de Xavier Busquet i Núria Terribas (veure article revista nº 73)

Com a fruit d'aquestes compareixences i dels contactes amb els diferents grups polítics, es va assolir l'objectiu més important en el terreny polític, que es va produir ja a principis del 2017, concretament el 18 de gener de 2017: presentació conjunta de la Proposta per a presentar a la Mesa del Congrés dels Diputats la Proposició de llei de reforma de la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal, de la despenalització de l'eutanàsia i l'ajuda al suïcidi amb les signatures de JxSí, PSC, CSQP i CUP-CC.

Fruit de l'activitat parlamentària desenvolupada pel grup al 2016, ha estat també la presentació, per part de CSQP d'una interpel·lació al govern, i posterior moció, sobre el dret a la Mort Digna que recollia les reivindicacions plantejades per DMD-Catalunya. A l'acte hi assistí una nombrosa representació de DMD que va rebre l'aplaudiment del Parlament en reconeixement de la tasca realitzada. 26 de gener de 2017: debat de la Moció sobre el dret a la mort digna de CSQP.

En paral·lel amb les actuacions del grup de Salut de DMD-Cat, s'han establert contactes amb la Conselleria de Salut, concretats en la trobada amb Miquel Casares, cap de l'oficina de relacions institucionals del departament. Al novembre es va preparar la reunió que ha quedat prevista per principis del 2017.

Gràcies a la feina realitzada per Clara Garcia Pleyán i Guillem Seva Gonzalez, Consol Farràs i Grau i l'Herme Bartoll han continuat els contactes amb moviments socials que



puguin compartir els objectius de DMD. Així, s'ha participat en reunions convocades per Marea Blanca, D'en Peus per la Salut Pública, la FEDECAT, la Federació Catalana Voluntariat Social (FCVS), etc.

Àmbit Municipal

A l'àmbit barceloní, les relacions amb l'Ajuntament de Barcelona s'han definit a partir de la participació a la convocatòria de subvencions de l'Ajuntament de 2016. Després d'obtinguda la subvenció, que ens ha permès organitzar la Trobada Municipalista del 2 de novembre, hem mantingut contactes i participat en reunions amb Jaume Asens (Barcelona en Comú) i Aida Guillen, tinent d'alcalde i directora, respectivament, de Drets de Ciutadania i amb Eva Alfama (Barcelona en Comú) i Marc Borràs (ERC), consellera i conseller, respectivament, del districte de Ciutat Vella, a més de amb diverses tècniques de l'Ajuntament. Com a fruit d'aquesta feina, molt probablement, al mes d'abril de 2017 es produirà una declaració institucional de suport a la mort digna per part de l'Ajuntament de Barcelona. (veure memòria específica presentada a l'Ajuntament, annex ...).

El treball d'incidència política realitzat als ajuntament de Lleida i Figueres es pot trobar a l'apartat de grups locals d'aquesta memòria.

Àmbit intern

25 de maig: El grup d'incidència política imparteix una sessió de formació contínua del voluntariat de DMD-CAT exposant l'evolució dels 22 anys de lluita parlamentària pel dret a l'eutanàsia, amb resum del debats en el Congrés i en el Parlament, especificació dels objectius i reivindicacions de DMD-Cat davant les institucions, per emmarcar les properes compareixences.

9) Grups professionals: Educació, Salut, Psicologia i Treball Social, Juristes

Grup d'Educació

Composició del grup: Coordina: Nani Hidalgo, professora de secundària. 6 voluntàries: Isabel Alonso, professora de secundària; Maria Antonia Carreras, professora de primària; Concepció Canut, professora de secundària; Clara Garcia, professora de secundària i Michelle Piperberg, professora secundària. 2



col·laboradores: Maria Lluïsa Fabra, professora d'Universitat; Antonia Pallach, professora de secundària. 1 col·laboradora externa: Àgata Fuster, professora de primària.

Objectius del grup: trencar el tabú de la mort a l'ensenyament tot introduint la cultura de la mort als centres a través d'activitats adreçades a l'alumnat i al professorat.

Activitats realitzades:

- als centres educatius:
 - inici d'una investigació sobre "La idea de la mort a la preadolescència i adolescència". Realitzada a 6è de primària (25 alumnes) a l'IEA Oriol Martorell de Barcelona.
 - S'han fet 14 xerrades i tallers (*El dret a morir dignament, un dret humà, Debat sobre l'eutanàsia*) a 7 instituts de diferents poblacions de Catalunya i a la Facultat de Farmàcia de la Ub (un total de 304 alumnes) (veure annex 1).
- assessorament a estudiants que realitzen treballs de recerca:
 - S'han assessorat 12 estudiants (10 de 2n de Batxillerat i 2 de Universitat)
- amb institucions:
 - presentació al col·legi de Doctors i Llicenciats de Catalunya i possible col·laboració en formació del professorat.
 - presentació a Rosa Sensat per col·laboració amb l'Escola d'Estiu i amb la revista *Perspectiva escolar*
 - amb Serveis Educatius d'Horta-Guinardó per fer un curs de formació del professorat
 - contactes amb la Facultat de Farmàcia de la UB per crear el premi Salvador Pàniker.
- amb el professorat:
 - s'ha fet un curs pel professorat de primària i secundària de Barcelona (octubre-desembre 2016) *La mort, l'últim tabú a l'ensenyament. Com treballar-la a l'aula?*

ACTIVITATS ALS CENTRES EDUCATIUS 2016

centre	nivell	població	data	realitzad a per	tema	tipus activitat
Institut Can Vilumara	cicle formatiu (22	L'Hospital et de Llobregat	29/01	Isabel Alonso i Nani	L'eutanàsia a debat	Taller



	alumnes)			Hidalgo		
Institut Can Vilumara	(6 alumnes)	L'Hospital et de Llobregat	29/01	Isabel Alonso i Nani Hidalgo	L'eutanàsia a debat	Xerrada
Institut Can Vilumara	cicle formatiu (19 alumnes)	L'Hospital et	01/02	Isabel Alonso i Nani Hidalgo	L'eutanàsia a debat	Taller
Institut Can Vilumara	cicle formatiu (21 alumnes)	L'Hospital et de Llobregat	01/02	Isabel Alonso i Nani Hidalgo	L'eutanàsia a debat	Taller
Institut Falset	2n batx. (20 alumnes)	Falset	17/03	Isabel Alonso i Nani Hidalgo	La mort digna, un dret humà	Taller
Institut Broggi	cicle formatiu (36 alumnes)	Barcelona	05/03	Isabel Alonso i Nani Hidalgo	La mort digna, un dret humà	Taller
Institut Broggi	cicle formatiu (34 alumnes)	Barcelona	11/03	Nani Hidalgo Michelle Piperberg	La mort digna, un dret humà	Taller
Formapràctic	cicle formatiu (24 alumnes)	Barcelona	22/03	Isabel Alonso	La mort digna, un dret humà	Taller
Institut Les Corts	4t d'ESO (25 alumnes)	Barcelona	18/04	Isabel Alonso i Nani Hidalgo	La mort digna, un dret humà	Xerrada
iae Oriol Martorell	6è primària (12 alumnes)	Barcelona	09/05	Maria Lluïsa Fabra Àgata Fuster Nani Hidalgo	La idea de la mort a la preadolescència	Investigació
iae Oriol Martorell	6è primària	Barcelona	09/05	Maria Lluïsa	La idea de la mort a la	Investigació



	(13 alumnes)			Fabra Àgata Fuster Nani Hidalgo	preadolescència	
Institut Oriol Martorell	1r batx (18 alumnes)	Barcelona	31/05	Nani Hidalgo Àgata Fuster	La mort digna, un dret humà	Taller
Institut Oriol Martorell	4t d'ESO(13 alumnes)	Barcelona	09/06	Nani Hidalgo	La mort digna, un dret humà	Xerrada
Formapràctic	cicle formatiu (24 alumnes)	Barcelona	13/06	Isabel Alonso	La mort digna, un dret humà	Taller
Facultat de Farmàcia UB	5è de Farmàcia. Bioètica farmacèutica (17 alumnes)	Barcelona	17/11	Isabel Alonso	Aspectes ètics al final de la vida	Xerrada
Institut Narcís Xifra i Masmitjà	Cicle formatiu sanitari (25 alumnes)	Girona	09/12	Isabel Alonso	El dret a morir dignament, un dret humà	Xerrada

Grup de Juristes (creat al febrer del 2016)

Composició del grup: Coordinació: Nani Hidalgo. 2 col·laboradors : Marià Gómez, advocat i Pascual Ortuño, jutge, i 1 col·laboradora: Maria Gracia Costa, advocada.

Objectius del grup:

- incidència externa: presentar als diferents àmbits de l'advocacia el tema de la mort digna i la necessitat de canvis legislatius:
 - Xerrades públiques sobre eutanàsia i sistema jurídic
 - Document confederal en favor de la disponibilitat de la vida a signar per advocats, jutges, etc. Donar a conèixer el document en els cercles professionals.



- incidència interna: assessorament sobre temes legislatius:
 - Mirada professional al sistema jurídic actual espanyol i català
 - Formació voluntariat DMD sobre les possibilitats i els límits de les lleis.
 - Assessorament DMD en cassos concrets.

Activitats realitzades:

- diverses xerrades públiques sobre drets al final de la vida i, especialment, sobre el DVA
- coordinació amb el grup d'incidència política per possibles canvis al Codi Civil.
- xerrada de formació interna del voluntariat

Grup de psicologia i treball social (creat a l'abril del 2016)

Composició del grup: Coordinació: Cristina Seoane, psicòloga. 6 voluntàries: Maria Correa, educadora social; Leonor González, psicòloga; Aurora Jorquera, psicòloga; Isabel LasHeras, psicòloga; Maria Silvestre, psicòloga i 1 col·laborador: Andreu Estany, psicòleg.

Objectius del grup:

- incidència externa:
 - connectar amb els diversos col·legis professionals per assegurar la formació en relació al procés de mort i a la mort digna.
- incidència interna:
 - dos membres del grup formen part de l'Equip d'Atenció Personalitzada

Activitats realitzades:

- Col·legi de Psicologia de Catalunya:
 - Presentació de DMD i el grup de Psicologia, Treball Social i Familiar al Col·legi (10/10/16)
 - Es prepara la primera activitat de formació conjunta (conferència de Ramon Bayés) i el conveni de col·laboració entre les dues entitats.
- Contactes amb els Col·legis de Treball Social i el Col·legi d'Educaores i Educadors Socials de Catalunya.

Grup de Salut

Composició del grup: Coordinació: Teresa Muñoz, infermera. 8 persones voluntàries: Lluís Andreu, metge; Gloria Cantarell, metgessa; Montserrat Jané, infermera; Marisa Manzanares, infermera; Blanca Mir, infermera; Gloria Moretones, metgessa; infermera i



Maria Rosa Rotellar, infermera. 3 persones col·laboradores: Jordi Cabot, metge; Óscar Macho, metge; Gemma Vilà, infermera.

Objectius del grup:

- incidència externa:
 - connectar amb els diversos col·legis professionals per presentar DMD i assegurar la formació en relació al procés de mort i a la mort digna.
 - connectar amb el Departament de Salut per aconseguir protocols que assegurin els drets de la ciutadania al final de la vida.
 - connectar amb les regidories de Ajuntament de Barcelona que tinguin relació amb l'atenció al final de la vida per aconseguir protocols que assegurin els drets de la ciutadania al final de la vida.
- incidència interna:
 - formació voluntariat en temes sanitaris
 - facilitar la documentació sanitària relacionada amb els drets al final de la vida.

Activitats realitzades:

- Presentació de DMD a la direcció del Pla Socio-Sanitari i demanda d'informació en relació a les cures pal·liatives i a la gestió del DVA als centres sanitaris
- Coordinació amb Incidència Política per a la reunió amb el Departament de Salut posterior a la compareixença a la Comissió de Salut del Parlament de Catalunya.
- Reunió amb la Síndica de Greuges de Barcelona per presentar DMD i demanar vigilància en l'aplicació dels drets al final de la vida.
- Contactes amb el Col·legi de Metges i Infermeria per a concretar reunions.
- Gestions per integrar-se al Consell de Pacients, Generalitat; i al Consell de la Gent Gran, Ajuntament de Barcelona.
- Realització de diverses sessions de formació interna del voluntariat:
 - en relació a la bioètica i DVA
 - acompanyament al final de la vida
- Revisió del DVA i proposta d'un nou model.
- Inici de la creació d'un banc de recursos obert a tota l'Associació



10) Grups locals: Barcelona, Lleida, Figueres-Girona, Tarragona

L'any 2016 ha continuat, des del seu inici, l'activitat dels grups locals de Lleida i Tarragona. A partir de l'elecció de la nova Junta directiva a l'Assemblea Anual, celebrada el 16 de març, la presència de la coordinadora de DMD-Lleida a la Junta Directiva, amb el càrrec de coordinadora dels grups locals, ha permès una coordinació més estable entre DMD-comarques i DMD-Barcelona que pensem que ha afavorit l'actuació d'aquests grups.

DMD Lleida:

Composició del Grup: A finals dels 2016 al Grup de Lleida treballen els següents voluntaris i voluntàries: Rafael Baigt, Antonieta Setó, Josep Mitjana i la Concepció Canut.

Ha continuat el funcionament de la seu al C/ Henri Dunant, 1 (l'Espai Salut- GSS) on funciona des de fa cinc anys. Tenim un despatx obert els dimarts de les 17:00 a les 19:00h. La ciutadania pot concertar una cita a: dmdlleida@eutanasia.ws per posteriorment passar pel despatx.

Atenció al públic: Al llarg de l'any 2016 hem atès:

- Presencialment: 38 consultes sobre el DVA i 5 estudiants que preparaven el seu treball de recerca.
- Via telefònica: únicament peticions d'hora per entrevista personal i, en algun cas, demandes de xerrades.

L'atenció al públic està assignada a les persones voluntàries que tenen fet el curs de formació: Rafael Baigt, Concepció Canut i Josep Mitjana.

Xerrades: Les xerrades realitzades durant el 2016 a la província de Lleida es poden consultar a l'apartat de xerrades d'aquesta memòria.

Premi Salvador Pàniker: Fruit d'un conveni signat per DMD-Cat amb la Universitat de Lleida, vàrem convocar el Primer premi que porta el nom del president emèrit de DMD, com a reconeixement al millor Treball de recerca de Fi de Grau (TFG), la investigació que giri entorn del tema de la mort i els objectius de DMD. El lliurament del premi a l'alumna Mercè Pla i Gallego ha tingut lloc en el marc acadèmic amb representació de les autoritats de la facultat on pertany el guanyador/ora, una conferència, i l'entrega del reconeixement, que consisteix en un diploma, el títol de soci-a per un any a DMD-Cat, un exemplar del llibre *Una mirada a la història de DMD* i una petita quantitat de



diners en metàl·lic. De cara la segona edició ens proposem que les institucions - Ajuntament i Diputació- s'hi impliquin i puguem incrementar la recompensa.

Ajuntament: Amb motiu de la jornada municipalista celebrada a Barcelona el dos de novembre, mantinguérem una entrevista amb la tècnica del departament de salut, Sra. Mercè Tor, per presentar-li l'associació i les activitats que realitzem. Es va mostrar interessada i disposada a col·laborar. Vàrem convidar-la a la taula rodona i va acceptar la invitació, amb la qual cosa es va iniciar una via de comunicació amb la institució municipal.

Aparicions en premsa: Intentem d'una manera periòdica, si és possible un cop al mes, fer sentir la veu de DMD en els diversos mitjans locals de comunicació. Ens publiquen gratuïtament a l'agenda cultural del diari Segre les xerrades que fem en diversos llocs, sobretot en pobles de la província. Aprofitem aquests esdeveniments per si volen fer-nos una entrevista i/o donar-nos la paraula. (Adjuntem algun d'aquests documents).

Cicle de cinema: Un altre esdeveniment a remarcar és el cicle de cinema. Com en anys anteriors, a la primavera hem organitzat un cicle de cine fòrum: "La clau és meva", consistent en la presentació de cada cinta per l'especialista i crític de cinema Marcel·lí Borrell i entrega d'un petit dossier o fitxa i posteriorment es veu la pel·lícula. En la darrera edició els títols foren: *JOHNY cogió su fusil*, *La fiesta de despedida* i *Las alas de la vida*. En acabar la projecció, s'estableix un col·loqui. Aquest cicle tingué lloc a la sala de l'Orfeó lleidatà, C/ Sant Martí, nº 60, 62 de Lleida.

Taula Rodona: Vàrem participar en la taula rodona organitzada pel Servei de dol de Ponent, a l'hospital Arnau de Vilanova, amb el títol "La ideació suïcida en la gent gran" el dia 27 de maig de 2016, on la reflexió i el debat hi foren presents.

Fira d'entitats del carrer: També tenim presència a la Fira d'Entitats al carrer, organitzada per FeSalut anualment. És una activitat lúdica, amb música, vermut, en la qual participen les 28 associacions federades, amb una carpa per associació, on s'ofereix informació. No es ven res, ni es demanen diners. Es tracta solament de fer-nos visibles a la ciutat.

Quan sabem que hi ha algun acte públic on es tracti la temàtica a l'entorn de la mort, procurem ser-hi presents. En una ciutat petita, això és possible.

DMD Tarragona:

Composició del Grup: A finals del 2016. Marta Allué i Neus Gimeno.



Hem realitzat xerrades, que es poden consultar a l'apartat de xerrades d'aquesta memòria i hem establert contacte amb l'Ajuntament de la ciutat. Hem mantingut contactes amb la premsa per tal de tenir influència en l'opinió pública.

DMD Figueres: Composició del Grup: L'equip, que manté la permanència informativa, esta format per les voluntàries, que tenen fet el curs de formació: Cristina Vallés, Antònia Solsona i Elvira Pujol.

La principal novetat de l'any 2016, respecte als grups locals, la constitueix la creació del grup local de DMD Figueres.

Després de mesos de preparació i contactes, el dia 16 de desembre es feu una presentació de DMD a l'Associació Atenea, al Casino Menestral Figuerenc, amb una conferència de la presidenta de DMD-Cat, Isabel Alonso Dávila, amb el títol "Parlem sobre la mort digna", presentada per la coordinadora del grup de Figueres, Cristina Vallés i Oriane. Aquesta activitat va tenir presència a la premsa local. Amb la notícia de la presentació hi vàrem incloure una direcció mail que ens ha permès que determinades persones i col·lectius es possessin en contacte amb nosaltres (associació del càncer de Roses, radio Vilafant, TV Empordà...) amb qui hem fet entrevistes i hem concretat xerrades a pobles veïns.

A partir d'aquella data, s'ha obert un punt d'informació presencial, amb atenció a la ciutadania els primers dilluns de cada mes, de 18 a 20 hores. El punt d'informació està ubicat a la seu de la fundació Clerh i Nicolau, on disposem d'un despatx compartit amb altres entitats. Per demanar hora, s'ha obert una adreça mail: dmdfigueres@gmail.com

A la ciutat de **Girona**, s'han fet diverses xerrades, coordinades pel voluntari Joan Dabau.

11) Comunicació: presència als mitjans, web, comunicats interns, revista DMD-Federal i reculls de premsa

Presència als mitjans de comunicació

S'han enviat notes de premsa als mitjans de comunicació en tres ocasions, per tal d'informar-los sobre els tres actes més destacats que han estat promoguts o organitzats per DMD Cat: les dues compareixences al Parlament de Catalunya (Comissió de Justícia i Comissió de Salut), i la Jornada municipalista. La nota de premsa



o convocatòria s'envia abans de l'acte, i *a posteriori* s'envia també un informe de resultats. Si bé la resposta és escassa, considerem important mantenir el contacte amb els mitjans quan hi ha un motiu rellevant.

Relació d'articles i aparicions als mitjans:

Abril



La Vanguardia Televisió. Debat "Eutanàsia: sí o no". Hi participen Isabel Alonso i Fernando García- Faria, de Metges cristians de Catalunya



Onda Cero. "El DVA entrevista amb la Isabel Alonso"

Octubre



El punt Avui TV. Programa "L'Illa de Robinson". Reportatge i Entrevista a Isabel Alonso



La Mañana, Diari de Lleida. Article titulat "Ser voluntari dóna fruits".



Web de la Universitat de Lleida, secció Notícies. Reportatge sobre el Treball de Fi de Grau (TFG) titulat "Eutanàsia: mort digna, suïcidi o homicidi", de Mercè Pla, guardonat amb el Premi Salvador Pàniker.



Catalunya Ràdio, Programa "La nit dels ignorants 2.0". Entrevista a Cristina Seoane.



Radio 4, RTVE. Programa Amics i coneguts de Sílvia Tarragona. Entrevista a Isabel Alonso.



Novembre

- 02** Catalunya Ràdio, Programa Estat de Gràcia. Roger de Gràcia conversa amb Marc Antoni Broggi, president del Comitè de Bioètica de Catalunya, i Isabel Alonso sobre el cansament vital i l'eutanàsia.
- 06** Diari Ara.cat . Entrevista a Isabel Alonso- "El compromís d'elegir el què i el com"

Desembre

- 01** Público. El debate sobre la "muerte digna" llega al Congreso
- 02** Igualquejo Televisió. Entrevista a Marisa Pon i Concepció Canut
- 04** La Vanguardia, secció Cartes al Director. "Per una mort digna" escrita per Montserrat Voltà. Durant les setmanes següents a la publicació d'aquesta carta, hi va haver un allau de respostes, moltes d'elles enviades per persones associades a DMD Cat.
- 07** Igualquejo Televisió "Intervenció de Concepció Canut"
- 12** Diari Digital de l'Empordà. "Obriran el primer punt d'informació sobre el dret a morir dignament de les comarques gironines"
- 20** Hora Nova. "L'Associació Dret a Morir Dignament posa en marxa un punt d'atenció a Figueres"

Desembre 2016.- Revista cultural PLEC de Lleida, núm. 14. Article "Reflexions sobre la mort digna", de Concepció Canut



Pàgina web

La pàgina web de DMD Catalunya www.eutanasia.cat s'ha reorganitzat i actualitzat. Tot i que algunes seccions encara estan en construcció, s'hi han introduït moltes millores i s'intenta que sigui l'aparador virtual de l'actualitat de DMD. Per això a la pàgina d'Inici es van penjant les últimes notícies que es van produint.

Comunicats interns

La comunicació interna amb totes les persones associades és fonamental per mantenir el lligam amb DMD i estar al dia de totes les activitats que es fan i les novetats que es van produint. S'han enviat regularment diverses Newsletters i comunicats puntuals via correu electrònic.

Revista DMD-Federal

L'any 2016 s'ha endegat una via de col·laboració dels anomenats "grups autonòmics" amb el comitè de redacció de la revista de DMD Federal. En el núm. 73 de la revista s'han publicat un parell d'articles sobre les activitats més destacades de DMD Cat: un sobre les compareixences davant la Comissió de Justícia i de Salut al Parlament de Catalunya, i un altre sobre la Jornada municipalista que va tenir lloc el 2 de novembre al Col·legi de Periodistes.

Recull de premsa (Informació publicada)

Hi ha un grup de treball que recull les notícies aparegudes a la premsa escrita i digital sobre el tema de la mort digna i l'eutanàsia, i les classifica per ordre cronològic i per temes. L'objectiu és que la "Informació publicada" esdevingui un *corpus* per al coneixement i la reflexió al servei de les persones associades i, especialment, per al grup del voluntariat i col·laboradors. Per aquest motiu, el 4 d'octubre es va convocar una Sessió de reflexió i debat sobre la informació publicada, on es van comentar uns articles prèviament seleccionats i enviats als assistents. Hi van participar 10 persones. Els articles escollits per al debat van ser:

MOSTERIN, Jesús. "Una cita con la parca". El País, 24 marzo de 2015.

PÀMIÉS, Sergi. "Hi ha un interruptor?". La Vanguardia, 3 agost 2015.



12) Administració i finances: Balanç econòmic

Balanç econòmic –Estat de comptes exercici 2016

ESTAT DE COMPTES EXERCICI 2016		
SALDO 31/12/2015		5.312,85 €
INGRESSOS		57.713,29 €
DESPESES		51.023,65 €
SALDO 31/12/2016		12.002,49 €
2016	INGRESOS	DESPESES
Subvencions	2.900,00 €	
Quotes	53.442,00 €	
Donacions	1.122,09 €	
Jornades i Xerrades	249,20 €	
Despeses fixes d'oficina (lloguer, llum, telèfon etc..)		9.440,37 €
Manteniment informàtic		456,65 €
Material fungible d'oficina		3.056,54 €
Serveis externs (copisteria, correus etc..)		3.314,70 €
Despeses bancaries		287,10 €
Assegurances		858,11 €
Gestió comptable i assessoria fiscal		2.174,16 €
Quota federal		8.464,50 €
Quota RTDE (International)		100,00 €
Recursos humans		13.902,11 €
Afiliacions		430,01 €
Grups Locals		2.979,44 €
Actes públics		3.138,36 €
Devolució de quotes (*)		2.267,00 €
Altres despeses imprevistes		154,20 €

(*) Estat de devolució de quotes a 31/12/2016.

2016	
<i>Quotes 2016 retornades i impagades per baixes de socis/es</i>	414,00 €
<i>Quotes 2016 retornades i impagades per no cobrament</i>	190,00 €
<i>Quotes 2016 retornades i cobrades</i>	1.663,00 €



Previsió d'ingressos i despeses

CONCEPTES	PREVISIÓ D' INGRESOS. A 31/12/2016
Concepte	
Saldo 31/12/2016	12.002,49 €
Subvencions	5.900,00 €
Barcelona	5.000,00 €
Lleida	900,00 €
Quotes	58.000,00 €
Donacions	900,00 €
Jornades i Xerrades	100,00 €
Total	76.902,49 €
DESPESES	PREVISIÓ DE DESPESES. A 31/12/2016
Concepto	
Oficina	14.340,00 €
Lloguer	11.260,00 €
Llum	410,00 €
Telèfon	1.700,00 €
Neteja	800,00 €
Porteria	170,00 €
Manteniment	800,00 €
Web	100,00 €
Informàtic	700,00 €
Material	5.400,00 €
Informàtic	1.400,00 €
Oficina	2.000,00 €
Mobles	2.000,00 €
Serveis	3.200,00 €
Correus	500,00 €
Fotocòpies	500,00 €
Bancaris	600,00 €
Assegurances	900,00 €
Imprenta	700,00 €
Gestió	2.320,00 €
Contable	2.120,00 €
Administracion	200,00 €
Voluntaris (reunions)	300,00 €



Memòria 2016
DMD-Catalunya

Quota Federal	4.000,00 €	
Quota RTDE (International)		100,00 €
Revistes	4.000,00 €	
Recursos humans.		19.854,16 €
Nòmina	15.854,16 €	
Recursos humans externs	4.000,00 €	
Grupss locals		2.500,00 €
Girona	600,00 €	
Lleida	1.700,00 €	
Tarragona	200,00 €	
Viatges		2.000,00 €
Desplaçaments		1.000,00 €
Dietes		300,00 €
Actes públics		6.200,00 €
Assemblea	200,00 €	
Xerrades	1.000,00 €	
Jornades	5.000,00 €	
Altres despeses/Imprevistos		500,00 €
Total		66.814,16 €